

Brüssel, 25.5.2016
COM(2016) 283 final

2016/0148 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

**tarbijakaitsealaste õigusaktide jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise
koostöö kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2016) 164 final}

{SWD(2016) 165 final}

SELETUSKIRI

Määruse 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus, edaspidi „TKK määrus“)¹ artiklis 21a on sätestatud, et komisjon hindab kõnealuse määruse tulemuslikkust ja toimumismehhanisme ning uurib põhjalikult võimalust lisada selle lisasse täiendavad õigusaktid, millega kaitstakse tarbijate huve. Kõnealuse hindamise alusel esitab komisjon vajaduse korral seadusandliku ettepaneku määruse muutmiseks.

Komisjon tegi TKK määruse välishindamise², mis algas 2012. aastal. Sellele järgnes avalik konsultatsioon³ (2013–2014), tarbijaõiguste alane tippkohtumine (2013)⁴, kaks iga kahe aasta järel koostatavat aruannet (2009⁵ ja 2012⁶) ning komisjoni 2014. aasta aruanne TKK määruse toimumise kohta⁷. 2015. aastal koostati mõjuhindamine seadusandliku ettepaneku vajaduse kohta. Samuti tellis komisjon TKK määruse hinnangu toetuseks õiguslikud ja majanduslikud uuringud⁸. Käesoleva läbivaatamise lõpetamine, mis oli algselt planeeritud 2014. aasta lõpu, lükati edasi, et võtta arvesse ka praeguse komisjoni poliitilisi prioriteete.

6. mail 2015 vastu võetud komisjoni digitaalse ühtse turu strateegias⁹ on sätestatud, et komisjon esitab ettepaneku vaadata läbi TKK määrus, et töötada välja tõhusamad koostöömehhanismid ELi tarbijakaitse õigusnormide jõustamise eest vastutavate siseriiklike ametiasutuste vahel. 28. oktoobril 2015 vastu võetud komisjoni ühtse turu strateegias¹⁰ rõhutati taas, et komisjon parandab TKK määruse reformimise teel liidu tarbijakaitse õigusaktide jõustamist siseriiklike ametiasutuste poolt.

TKK määruse artikli 21a kohases komisjoni aruandes, milles võetakse arvesse ka 2015. aastal valminud mõjuhindamise aruannet, kirjeldatakse TKK määruse tulemuslikkuse ja toimumismehhanismide hindamise tulemusi. Selles järeldatakse, et kehtiv määrus tuleb asendada, et reageerida digitaalmajanduse väljakutsetele ning piiriülese jaekaubanduse arengule ELis. Käesolev komisjoni aruanne võetakse vastu koos komisjoni ettepanekuga määruse kohta, mis asendaks senise TKK määruse.

Kõnealune kaasajastatud määruse ettepanek on osa komisjoni 2016. aasta tööprogrammist¹¹ ja põhineb TKK võrgustiku jõustamise alase koostöö kogemusel alates 2007. aastast.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta, ELT L 364, 9.12.2004, lk 1, konsolideeritud tekst: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex:02004R2006-20130708>

² Tarbijakaitsealase koostöö määruse välishindamine, tarbijapoliitika hindamise konsortsiumi lõpparuanne, 17. detsember 2012 („hindamine“),

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

³ Tarbijakaitsealase koostöö (TKK) määrust (2006/2004/EÜ) käsitleva avaliku konsultatsiooni sidusrühmade vastuste kokkuvõte,

<http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross->

[border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf](http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf)

⁴ http://ec.europa.eu/consumers/events/ecs_2013/report/Summitconclusions.pdf

⁵ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EÜ) nr 2006/2004 kohaldamise kohta, KOM(2009) 336 (lõplik), 7.7. 2009,

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/Commission_report_et.pdf

⁶ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EÜ) nr 2006/2004 kohaldamise kohta, COM(2012)0100 final, 12.3.2012 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0100&from=EN>

⁷ COM (2014) 439 final http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140701_commission_report_cpc_reg_en.pdf

⁸ Avaldatakse koos seadusandliku ettepanekuga.

⁹ COM (2015) 192 final <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

¹⁰ COM (2015) 550 final http://ec.europa.eu/growth/single-market/index_en.htm

¹¹ COM(2015) 610.

Käesolevas seletuskirjas tutvustatakse ettepaneku aluseks olevaid argumente, keskendudes selle põhielementidele ning eelkõige kavandatavatele uutele koostöövahenditele.

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Poliitiline taust: vajadus ametliku piiriülese jõustamisalase koostöömehhanismi järele

TKK määrusega ühtlustatakse siseriiklike ametiasutuste vahelise koostöö raamistik ELis¹², et nende jõustamistegevus saaks hõlmata kogu ühtse turu ulatust¹³. TKK määruse põhieesmärk on tagada ühtsel turul õiguskindlus määruse lisas loetletud liidu olulisemate tarbijaõigusaktide kooskõlastatud jõustamise teel¹⁴. Olemasolevad liidu tarbijakaitsealaste õigusaktide jõustamise siseriiklikud jõustamismeetmed ei ole piiriüleses kontekstis piisavad. Seetõttu on tingimata vaja tõhusat jõustamisalast koostööd kogu liidu ametiasutuste vahel, et välistada õigusnorme rikkuvate kauplejate võimalus kasutada ära õiguslikke lünki ning territoriaalseid ja muid piiranguid iga liikmesriigi jõustamisalaste võimaluste kontekstis.

Praegu tehakse seda hoiatusteadete ja vastastikuse abi mehhanismide kaudu¹⁵, mida toetavad teatud miinimumvolitused¹⁶, mida ametiasutustel on tõhusaks ja juriidiliselt usaldusväärseks piiriüleseks koostööks vaja. Samuti on olemas rohkem kui kaht riiki hõlmavate eeskirjade eiramistega võitlemise mehhanism¹⁷, mille abil liikmesriigid komisjoni toel käsitlevad koos ühiselt huvi pakkuvaid probleeme.

1.2. TKK määruse toimimise hindamine

2012. aastal tellis komisjon töövõtu alusel TKK määrusele hinnangu¹⁸ ning selles järeldati, et TKK määrus oli olnud pädevatele asutustele, tarbijatele ja kauplejatele kasulik ning kinnitati selle eesmärkide vajalikkust ja asjakohasust¹⁹. Samuti osutati, et eesmarke ei saavutatud täielikult ning et määruse potentsiaali ei kasutatud ära täielikult²⁰. Peamised järeldused seonduvad järgmisega²¹:

- **TKK määruse reguleerimisala:** hindamisaruandes soovitati uurida TKK määruse lisa ajakohastamise vajadust, et tagada praegu lisas loetletud sektoraalsete ja horisontaalsete õigusaktide vaheline järjepidevus eriti transpordi- ja finantsteenuste sektorites²².

¹² Määrus puudutab ka EMP riikide ametiasutusi, kuna TKK määrust kohaldatakse EMPs.

¹³ TKK määrus loob õigusliku aluse siseriiklike menetluseeskirjade kohaldamisala laiendamiseks, et neid saaks kohaldada piiriülestes olukordades, s.o juhul, kui eeskirjade eiramine ühes liikmesriigis asutatud kaupleja poolt mõjutab mõne muu liikmesriigi tarbijaid.

¹⁴ TKK määruse lisa hõlmab praegu 18 erinevat tarbijakaitsealast õigusakti ning seda ajakohastatakse regulaarselt oluliste õigusaktide lisamisel, muutmisel või kehtetuks tunnistamisel. Nimekiri sisaldab laia kohaldamisalaga direktiive, näiteks neid, mis käsitlevad ebaausaid kaubandustavasid, ebaõiglaseid lepingutingimusi, tarbijaõiguseid, garantiisid, e-kaubandust, tarbijavaidluste kohtuvälist lahendamist, eraelu puutumatust elektroonilises sides, ning sektoripõhiseid õigusakte reisijaõiguste ja tarbijakrediidi kohta.

¹⁵ TKK määruse artiklid 6–8.

¹⁶ TKK määruse artikli 4 lõige 6.

¹⁷ TKK määruse artikkel 9.

¹⁸ Tarbijakaitsealase koostöö määruse välishindamine, tarbijapoliitika hindamise konsortsiumi lõpparuanne, 17. detsember 2012:

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

¹⁹ Hindamisaruande punkt 8.2 (lk 115).

²⁰ Hindamisaruande punkt 8.3.4 (lk 118).

²¹ Hindamisaruande punkt 9 (lk 121).

²² Hindamisaruande punkt 2 (lk 40).

- **Siseriiklike menetlusnormide ja jõustamisvolituste erinevustest tulenevad piirangud:** hindamisaruanDES soovitati uurida minimaalsete menetlusstandardite TKK määrusesse lisamise võimalusi, et laiendada TKK asutuste²³ minimaalseid uurimis- ja jõustamisvolitusi eesmärgiga ületada koostöö tõhususega seonduvad teatud probleemid²⁴.
- **TKK võrgustiku toimimine ja ühised meetmed ning komisjoni ja teiste osaliste roll:** hindamisaruanDES juhiti tähelepanu sellele, et kehtiv TKK määrus ei pruugi täielikult haarata mitmes liikmesriigis samaaegselt toimuvaid laiaulatuslikke rikkumisi²⁵. AruanDES nimetati vajadust anda TKK võrgustikule täiendavaid suuniseid selle kohta, kuidas ühiseid jõustamismeetmeid kasutada ja kooskõlastada²⁶, täpsustades ka komisjoni rolli²⁷ kõnealustes meetmetes.

1.3. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Tarbijakaitsealase koostöö määrusega on paranenud ELi tarbijakaitsealaste õigusaktide jõustamine kogu ELis²⁸. Liidu olulisemate tarbijaeeskirjade rikkumise sagedus peamistel tarbijaturgudel on aga endiselt suur. Kehtiv raamistik ei taga kõnealuste õigusaktide ranget ja võrdväärset jõustamist kogu liidus, mida oleks dünaamilise digitaalse ühtse turu säilitamiseks vaja.

Liidu olulisemate tarbijaeeskirjade rikkumiste suur esinemissagedus

Nende ettevõtete osakaal, kes praegu ei järgi ELi tarbijaõigustikku, on murettekitav. 2007. aastast TKK asutuste tehtav võrgupõhise elektroonilise kaubanduse veebilehtede koordineeritud kontrollimine („lauskontrollid“) näitab, et kontrollitud turgude põhiliste tarbijaeeskirjade rikkumise määr on 32 % kuni 69 %²⁹. Neid tulemusi kinnitavad Euroopa tarbijakeskuste andmed: kaks kolmandikku 37 000 üksikkaebusest, mille nad 2014. aastal said, puudutavad piiriüleseid oste internetis³⁰. Peale selle näitab viie e-kaubanduse sektori (rõivad, elektroonikatooted, vabaajatooted, tarbijakrediit ja pakettreisid) esinduslikul valimil põhinev konservatiivne hinnang, et 2014. aastal ei olnud 37 % ELi e-kaubandusest kooskõlas liidu tarbijakaitsealaste õigusaktidega. See tekitab ainuüksi uuritud sektorites internetis piiriülesest oste sooritavatele tarbijatele aastas hinnanguliselt 770 miljonit eurot kahju³¹.

²³ Käesolevas tekstis kasutatakse väljendeid „TKK asutused“ ja „pädevad asutused“ omavahel vahetatavatena ja nende tähendus on sama.

²⁴ HindamisaruanDE punktid 4 (lk 58) ja 9.4 (lk 121).

²⁵ HindamisaruanDE punktid 5.9 (lk 94–95) ja 9.5 (lk 122).

²⁶ Samas.

²⁷ Samas.

²⁸ Käesolevale ettepanekule lisatud komisjoni hinnang määruse (EÜ) nr 2006/2004 tulemuslikkuse kohta: punkt 1.

²⁹ Käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhindamise aruanDE punkt 1.1; vaata ka TKK lauskontrolli meetmete spetsiaalset veebilehte: http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/sweeps/index_en.htm

³⁰ ECC-Neti juubeliaruanne 2005–2015: http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/ecc-net/docs/ecc_net_-_anniversary_report_2015_en.pdf. Selles aruanDES sisalduvad andmed viitavad mitmesugustele probleemidele, millega tarbijad piiriüleste olukordade kontekstis kokku puutuvad: viis peamist kaebuse esitamise põhjust on: kättetoimetamata jätmine (15 % kõigist juhtudest), vigased tooted (11 %), lepingutega seotud probleemid (10 %), toote või teenuse mittevastavus tellimusele (9 %) ning ebaausad kaubandustavad (6 %).

³¹ See hinnang põhineb Ühendkuningriigis tarbijatele tekkiva rahalise kahju hindamiseks koostatud lähenemisviisil. Selle aluseks on 2014. aastal kõigis ELi riikides nimetatud sektorites teostatud 2682 e-kaubanduse lehekülje kontroll. Üksikasjalikumaid andmeid vaadake käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhindamise aruanDE IV lisast (lk 82).

Seetõttu on vaja seadusandlikku ettepanekut TKK määruses tuvastatud puudujääkide kõrvaldamiseks. Ettepaneku üldeesmärk on töötada välja kaasaegsed, tõhusad ja tulemuslikud TKK mehhanismid, mis vähendaksid tarbijatele liidu tarbijaõigusaktide piiriüleste ja laiaulatuslike rikkumiste põhjustatavat kahju. Eelkõige hõlmab see selliste olukordade vähendamist, kus olulised piiriülesed ja laiaulatuslikud rikkumised jäävad TKK raamistikus tuvastamata või piisavalt lahendamata, ning samade eeskirju eiravate käitumisviiside suhtes sarnaste lõpptulemuste tagamist tarbijakaitseasutustes.

1.4. Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate sätetega

Komisjon teeb ettepaneku kaasajastada kehtivat TKK määrust ühtlustamise taseme süvendamise teel, et lahendada eespool kirjeldatud probleeme ning tugevdada liidu tarbijaõigusaktide piiriülest jõustamist ühtsel turul.

Ettepanekuga arendatakse olemasoleva TKK määruse põhimõtteid edasi valdkondades, mis vajavad tugevdamist ühtsel turul ja eriti selle internetipõhises osas asetleidvate rikkumiste ulatuse ja mahu suurenemise tõttu. Üks selline valdkond on koostöö laiaulatuslike rikkumiste käsitlemisel. Lisaks muudele vahenditele tehakse ettepanek ühise liidu tasandi menetluse kohta võitluseks oluliste kahjulike rikkumistega, mis mõjutavad vähemalt 3/4 liikmesriikidest, milles elab kokku vähemalt 3/4 ELi elanikest. Pakutakse, et ühise menetluse algatamise otsuse teeb komisjon ning tema täidaks kohustuslikku kooskõlastavat rolli selles. Samuti oleks asjaomastel liikmesriikidel selles ühises meetmes osalemine kohustuslik.

Kavandatavad vahendid kujutavad endast olulist edusammu jõustamisalases koostöös, mis puudutab tulemuslikku, tõhusat ja proportsionaalset reageerimist laiaulatuslikele liidu mõõtmega ning tarbijatele ja ühtsele turule olulist kahju põhjustavatele rikkumistele.

Arvestades, et kavandatavaid muudatusi on palju, teeb komisjon kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega ettepaneku asendada olemasolev TKK määrus uue määrusega, mis kõnealused muudatused konsolideeriks.

1.5. Kooskõla Euroopa Liidu muu poliitikaga

Ettepanek on täielikult kooskõlas ja kokkusobiv liidu olemasoleva poliitikaga, kaasa arvatud transpordisektori omaga, mille spetsiaalsed reisijaõigusi käsitlevad õigusnormid näevad ette tarbijat käsitleva hüvitamise eeskirjad³². See täiendab TKK määrusega hõlmatud sektoripõhiste vahendite alusel kasutatavat koostöö korda (asutustevaheline teabevahetus).

Ettepanek ei dubleeri kõnealuses liidu õigusaktis olemas olevaid sektoripõhiseid eeskirju. Olemasolevaid eeskirju kohaldatakse asjaomastes sektorites tarbijaid käsitleva hüvitamise suhtes ka TKK kontekstis ning seda eelkõige hüvitise summa arvutamiseks (nt lennureiside valdkonnas). Ettepanek täiendab kõnealuseid eeskirju, sätestades volitused ja koostöömenetlused liidusiseste ja laiaulatuslike rikkumiste käsitlemise puhuks.

Määrus on kooskõlas maksekontode direktiivi ja hüpoteeklaenude direktiivi kohaste piiriülese koostöö mehhanismidega, mille sätteid TKK määrus hõlmab. Arvestades kõnealuste direktiivide kohaseid liidusiseseid rikkumisi käsitlevaid olemasolevaid koostöömehhanisme, ei kohaldata kõnealuste direktiivide liidusiseste rikkumiste korral III peatükki (vastastikuse abi mehhanism). IV peatükki kohaldatakse kõnealuse direktiivide laiaulatuslike rikkumiste suhtes täielikult. Finantsteenuste valdkonnas meetmete kooskõla tagamiseks tuleks määruse IV peatüki I ja II jao kohastest kooskõlastatud ja ühistest meetmetest teavitada Euroopa

³² Nt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 261/2004 (millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta) artikkel 7 (ELT L 46, 17.2.2004, lk 1).

Pangandusjärelevalvet niivõrd, kuivõrd need on seotud kahe kõnealuse direktiivi rikkumistega (vaatleja roll).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

2.1. Õiguslik alus

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114 (nagu ka kehtiva TKK määruse puhul). Ettepaneku eesmärk on kõrvaldada konkurentsi moonutamine ja kaotada siseturu tõkked (ELTLi artikkel 26) ning sellega püütakse säilitada ja suurendada liidu tarbijaõigusaktide piiriülese jõustamismehhanismi tulemuslikkust ja tõhusust.

2.2. Subsidiaarsus

Tarbijakaitse kuulub ELi ja liikmesriikide jagatud pädevuse alla. ELTLi artikli 169 kohaselt aitab liit muu hulgas kaitsta tarbijate majanduslikke huve ning edendada nende õigust teavitamisele ja koolitamisele, et kaitsta oma huve. Digitaaltehnoloogia piirideta iseloom esitab nendele riigiasutustele väljakutseid liidu tarbijaõiguste jõustamisel, kelle meetmed on piiratud riikliku jurisdiktsiooni piiridega. Internetipõhised kauplejad aga rakendavad oma ärimudeleid ja -tavasid ilma igasuguste piirideta kogu liidus ja isegi üleilmselt.

Seetõttu on kogu liidus tarbijaõigusaktide järjepideva jõustamise tagamiseks ning mitut liikmesriiki mõjutavate liidu tarbijakaitseõigusaktide rikkumisega tõhusaks võitluseks vaja kehtestada ühtlustatud sätted riiklike jõustamistegevuste kooskõlastamiseks. Liidu koostööraamistiku puudumisel peaksid liikmesriigid tuginema kas suurele hulgale kahepoolsetele kokkulepetele või aeganõudvale ja kohmakale tõendite ning dokumentide vahetamisele kohtute või välisesinduste vahel. Pealegi ei oleks mõnes muus liikmesriigis asuva kaupleja vastu tehtud otsused alati jõustatavad. See muudaks jõustamise piiriülestel juhtumitel aeglaseks ja sageli ebatõhusaks ning põhjustaks jõustamisel pikki viivitusi ja lünki. Samuti võiks selline süsteem soodustada kauplejate ümberpaiknemist liidu piires, et vältida ühes liikmesriigis tehtud jõustamisotsuste järgimist. See omakorda moonutaks võrdseid võimalusi ja konkurentsi ühtsel turul ning vähendaks tarbijate usaldust piiriüleste tehingute suhtes.

Kõik käesolevas ettepanekus sisalduvad meetmed seonduvad piiriüleste olukordade või mitmes liikmesriigis toimuvate laiaulatuslike rikkumistega. Liidu tarbijaõigusaktide piiriüleseid aspekte ei ole võimalik liikmesriikide üksikmeetmete abil piisaval määral täita. Liikmesriigid ei suuda üksi tõhusat koostööd ja enda jõustamistegevuste kooskõlastamist tagada. Eriti tuleb mitut liikmesriiki või kogu liitu puudutavates küsimustes tagada jõustamistulemuste järjepidevus, kuna need meetmed põhinevad liidu tarbijakaitset käsitlevatel õigusaktidel, mis enamasti sisaldavad maksimaalseid ühtlustamissätteid. Seetõttu on eriti kogu liitu hõlmava mõjuga küsimuste kontekstis (laiaulatuslikud liidu mõõtmega rikkumised, mis mõjutavad vähemalt 21 liikmesriiki) komisjonil parimad võimalused koordineerija rolli võtmiseks, pidades silmas probleemi mahtu ja ulatust, vajadust koordineerida paljusid asutusi ning tagada tarbijate ja kauplejate jaoks järjepidevad tulemused. Selles mõttes oleks liidu tasandil meetme rakendamisel kõigi asjaomaste poolte jaoks ilmsed tulemuslikkuse ja tõhususe parandamise eelised (võrreldes liikmesriikide üksikmeetmetega).

Samal ajal näeb ettepanek subsidiaarsuse kaalutluste kohaselt liidu mõõtmega künnisele mittevastavate laiaulatuslike rikkumiste puhul ette, et vastavaid koordineeritud meetmeid koordineeriks peamiselt liikmesriigid. Komisjoni kaasamine selliste meetmete koordineerijana oleks valikuline, kui see on rikkumiste mahtu ja ulatust arvestades asjakohane.

Sarnaselt praegu kehtiva TKK määrusega hõlmab ettepanek lisaks liidusiseseid rikkumisi ning uue elemendina laiaulatuslikke rikkumisi, millel on ühiseid omadusi ja mis toimuvad mitmes või kõigis liikmesriikides. See ei hõlma riiklikke rikkumisi, mis toimuvad ainult ühes liikmesriigis.

Käesolevast määrusest tulenevate pädevate asutuste volituste ühtlustamine piirdub liidusiseste ja laiaulatuslike rikkumistega, mille puhul ei saa enamasti rakendada riigiasutustele siseriiklike õigusaktidega antud volitusi, kuna nende kasutamine piirdub ainult siseriiklike küsimustega. Piiriüleses kontekstis koostööks vajalikke kavandatavaid miinimumvolitusi ei saa liikmesriigid individuaalselt kehtestada, kuna jurisdiktsiooni piirid ei lubaks neid kasutada teiste liikmesriikide tarbijaid mõjutavatel juhtudel piiriülesest. Seetõttu ei saaks näiteks selliste üksiktasandil siseriiklikult kasutatavate volituste abil kogutud tõendeid kasutada mõnes muus liikmesriigis, kuna need ei oleks selles liikmesriigis seaduslikult saadud. Seetõttu peavad piiriüleses kontekstis kasutatavad miinimumvolitused tulenema liidu tasandi õigusaktist, mis ületab riikide jurisdiktsioonilisi piiranguid. Üksikute liikmesriikide jõustamismeetmete jurisdiktsioonilisi piiranguid nimetatakse juba kehtiva TKK määruse põhjendustes 2, 5, 6, 7 ja 18.

2.3. Proportsionaalsus

Ettepanek ei mõjuta liikmesriikide jõustamispädevusi. Mõni liikmesriik peab võib-olla siiski kohandama oma siseriiklikke menetlusõigusakte, tagamaks, et TKK asutused saaksid uuendatud miinimumvolitusi piiriüleses kontekstis kasutada, et liidusiseste ja laiaulatuslike rikkumiste osas koostööd teha ja nende vastu võidelda.

Sarnaselt kehtiva TKK määrusega näeb ettepanek kõigi liikmesriikide pädevate asutuste jaoks ette ühise miinimumvolituste kogu liidusiseste ja laiaulatuslike rikkumiste puhuks. Valitud ühtlustamise tase on vajalik, et saavutada pädevate asutuste vahel sujuv koostöö ja tõendite vahetus ning parandada senist olukorda, milles liidu tarbijaõigustiku teatud osi ei saa ühtsel turul järjepidevalt ja sidusalt jõustada, kuna mõne liikmesriigi pädevatel asutustel puuduvad selliste rikkumiste uurimiseks ja peatamiseks vajalikud volitused. Siiski ei ületa see eesmärgi saavutamiseks vajalikku.

Seetõttu parandab ettepanek jõustamisalast koostööd, panemata liikmesriikide asutustele ebaproportsionaalset või ülemäära koormust.

2.4. Õigusakti valik

Sarnaselt kehtiva TKK määrusega on ainus sobiv õigusakt eespool kirjeldatud eesmärkide saavutamiseks määrus. Direktiiv ega raamdirektiiv ei täidaks eesmärgi, kuna selle ülevõtmisel jääksid jurisdiktsioonilised piirangud ja seega ka vastavad konfliktid alles.

3. SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE TULEMUSED, MÕJUHINNANG NING TKK HINDAMISE ARUANNE

3.1. Konsulteerimine sidusrühmadega

2013. aasta oktoobrist kuni 2014. aasta veebruarini viis komisjon seoses TKK määruse võimaliku reformiga³³ läbi veebipõhise avaliku konsulteerimise³⁴. Sidusrühmadel paluti

³³ Sidusrühmade vastuste kokkuvõtet sisaldav aruanne on kättesaadav aadressil http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf

esitada arvamusi TKK määruse toimimise ja tulemuslikkuse parandamise võimaluste kohta, keskendudes kolmele valdkonnale: i) turutrendide ja rikkumiste tuvastamise meetodid; ii) täiendavate koostöövolituste ja jõustamisasutuste ühiste menetlusstandardite vajadus; ning iii) pidades silmas piiratud riiklikke eelarveid, kas ja kuidas võiks liidu tasandil koordineeritud jõustamine tulemuslikumalt võidelda liidu tarbijaõigusaktide laiaulatuslike rikkumiste vastu, mis kahjustavad kogu Euroopa tarbijaid ja kauplejaid.

Kokku saadi 222 vastust, mis oli kokkuvõttes piisavalt esinduslik kõigi sidusrühmade osas, keda TKK määruse muutmine otseselt mõjutab³⁵.

Kõik sidusrühmad toetasid täiendavaid miinimumvolitusi (riigiasutused, tarbijaühendused, Euroopa tarbijakeskused, ettevõtjad ja üksiktarbijad) ning eelkõige katseliste ostude tegemise volitusi uurimisotstarbel; sõnaselget volitust nimetada (ettenähtud tingimustel) rikkuvaid kauplejaid; volitust nõuda trahve ebaseaduslikult saadud tulude tagasinõudmiseks; ning volitust nõuda täieliku menetluse lõpuleviimist oodates vahemeetmeid. Need volitused pälvisid igalt sidusrühmade kategoorialt üle 50 % toetuse³⁶.

Tarbijate hüvitamise³⁷ osas olid kõnealuste meetmete peamised toetajad Saksamaalt, Austriast ja Ühendkuningriigist. Mõned teised liikmesriigid (Ida-Euroopa riigid, Itaalia, Iirimaa ja Luksemburg) olid tõrksamad, kuna kartsid, et sellised meetmed võivad ametiasutustele kulukaks osutuda, mõned asutused aga suhtusid küsimusse neutraalselt. Samuti toetasid ettevõtjate ühendused³⁸ seda meetet vähem. Tarbijaorganisatsioonid aga vastupidiselt toetasid seda meetet tugevalt (kõik 34 avalikule konsulteerimisele vastanud organisatsiooni toetasid meetet üksmeelselt)³⁹.

Mis puudutab TKK määruse raames rikkumiste käsitlemise standardeid (ületamaks olemasolevaid erinevusi riikide menetluseeskirjades), toetas 88 % vastanutest võimalust kehtestada ühiseid menetluskriteeriumeid või -standardeid⁴⁰. Valdkonnad, milles standardite kehtestamist peeti eriti asjakohaseks ning milles seda toetas üle 55 % vastanutest, olid: jõustamisotsuste avaldamine; juurdepääs dokumentidele; tõendite kogumine; veebisaitide uurimine; ning uurimistulemuste aktsepteerimine partnerasutuse poolt⁴¹.

Peaaegu kõik vastanud (küsimusele vastajaid oli 190) teadvustasid, et laiaulatuslikud rikkumised nõuavad erimeetmeid⁴². Üle poolte jõustamisasutustest oleksid huvitatud ühtsest ELi menetlusest selliste rikkumistega võitlemisel; ülejäänud asutused nõustuvad üldiselt, et tulemuslikuks võitluseks selliste rikkumistega oleks vaja paremat koordineerimist⁴³. Ettevõtjate organisatsioonid toetavad jõustamise koordineerimise väljatöötamist liidu tasandil, kuna näevad ühest kohast saadavates lahendustes ja ühtsete eeskirjades oma ettevõtjate jaoks

³⁴ Lisaks avalikule konsulteerimisele toimusid komisjoni väljakujunenud võrgustike raames aastatel 2013–2015 regulaarsed konsultatsioonid tarbijaorganisatsioonide, võrgustike ning riiklike asutuste kõrgete ametnikega. Lisaks korraldati kaks seminari (2014. ja 2015. aastal), kus liikmesriikide eksperdid said arutada määruse muutmise põhivaldkondi. Täiendavad arutelud toimusid Euroopa tarbijaõiguste alasel tippkohtumisel (2013. aasta märtsis Brüsselis) ja jõustamist käsitleval konverentsil (2014. aasta juulis Roomas) ning konkurentsivõime nõukogus (2014. aasta septembris).

³⁵ Suur enamik (83 %) TKK määrust tundvatest sidusrühmadest, näiteks valitsused, riigiasutused ja tarbijaorganisatsioonid, vt sidusrühmadega konsulteerimise aruande punkt 2.3 (lk 4).

³⁶ Jaotust vastajate tüübi alusel vt samas, punkt 5.1 (lk 22).

³⁷ Samas, punkt 5.2 (lk 26–27).

³⁸ Samas.

³⁹ Samas.

⁴⁰ Samas, punkt 5.3 (lk 27).

⁴¹ Samas, joonis 5.7 (lk 32).

⁴² Samas, punkt 6.2 (lk 37).

⁴³ Samas, tabelid 6.5 ja 6.6 (lk 43–44).

ilmseid eeliseid⁴⁴. Ka tarbijaorganisatsioonid toetavad kindlalt liidu tasandil tehtava jõustamisalase koostöö menetlust⁴⁵.

Peaaegu kõik jõustamisasutused toetasid põhimõtteliselt järelevalvemehhanismi täiustamist⁴⁶. Samuti on Euroopa tarbijakeskused (83 %), tarbijate ühendused (75 %) ja ettevõtjad (62 %) nõudnud endale suuremaid võimalusi mõjutada jõustamise prioriseerimist ning teatada rikkumistest hoiatusmehhanismi kaudu⁴⁷. Riigiasutused on kolmandate isikute turujärelevalvemehhanismi kaasamise suhtes ettevaatlikumad, kuna kardavad, et see võib mõjuda negatiivselt nende uurimiste konfidentsiaalsusele⁴⁸.

Kirjeldatud tulemusi võeti TKK määruse asendamise ettepanekus arvesse.

3.2. TKK määruse artikli 21a kohane komisjoni aruanne

Kooskõlas TKK määruse artikliga 21a võtab komisjon koos käesoleva ettepanekuga vastu aruande, milles hinnatakse TKK määruse tulemuslikkust. Aruandes tutvustatakse läbivaatamise tulemust ning kinnitatakse, et TKK rakendamine 2007. aastal tõi kaasa tulemuslike avalike meetmete väljatöötamise tarbijate kollektiivsete huvide kaitseks kogu ELis.

Samuti kirjeldatakse aruandes tarbijakaitsealase koostöö väljakutseid. Selles kinnitatakse peamised TKK toimetehhanismide tõhususega seotud probleeme, mis olid esile toodud juba välishindamises. Aruandes järeldatakse, et lisa on vaja uuendada, et laiendada määruse kohaldamisala neile olulistele liidu tarbijakaitse õigusaktidele, mis ei ole praegu määrusega hõlmatud. TKK määruse lisasse soovitatakse lisada järgmised liidu õigusaktid või sätted: hüpoteeklaenu direktiiv, maksekontode direktiiv, rongireisijate õiguste määrus, puudega ja liikumispuudega isikute õigusi lennureisi puhul käsitlev määrus, lennuteenuste määruse hinnakujunduse sätted ning teenustedirektiivi artikkel 20⁴⁹. Aruandes rõhutatakse vajadust suurendada jõustamisalase koostöö ning seeläbi tarbijakaitse kiirust, paindlikkust ja järjepidevust ning seda eriti internetis.

3.3. Mõju hindamine

Komisjoni koostatud mõju hindamise aruanne käsitleb käesoleva ettepanekuga seotud aspekte. Komisjoni õiguskontrollikomitee andis 2015. aasta novembris positiivse hinnangu märkustega, mida võeti korrakohaselt arvesse⁵⁰.

Uuriti viit poliitikavalikut. Eelistatav valik on see, millega muudetakse TKK määrust, laiendades selle kohaldamisala ja tugevdades selle tõhusust⁵¹. Käesoleva ettepanekuga see variant ka ellu viiakse. Kuigi eelistatav variant hõlmab suuremaid kulusid kui „muutusteta“ või „pehmete õigusaktide“ valikud (1 ja 2), saavutatakse selle abil kõik poliitikaeesmärgid riiklike ametiasutuste ja komisjoni jaoks mõistlike kuludega, eelkõige võrreldes poliitikavalikutega 4 ja 5. Sellega tõhustatakse avaliku sektori meetmeid ja liidu piiriüleste jaeturgude juhtimist, mis muutub kauplejate ja tarbijate jaoks õiglasemaks ja läbipaistvamaks. Avaliku sektori kulud ja ettevõtjate tehingukulud vähenevad. See aitab parandada ELi majanduse konkurentsivõimet üldiselt.

⁴⁴ Samas, joonis 6.5 (lk 38) ja tabel 6.5 (lk 43).

⁴⁵ Samas, joonis 6.5 (lk 38) ja tabel 6.5 (lk 43).

⁴⁶ Samas, tabel 4.2 (lk 15).

⁴⁷ Samas, tabel 4.5 (lk 19).

⁴⁸ Samas, tabel 4.6 (lk 20).

⁴⁹ Koos käesoleva ettepanekuga vastu võetud hindamisaruande punkt 3.

⁵⁰ Mõju hindamise aruande punkt 9.5.

⁵¹ Mõju hindamise aruande punktid 4–5.

Ettepanek ei muuda liikmesriikide jõustamispädevusi. Liikmesriigid jäävad oma institutsionaalse korralduse ning TKK asutuste ja teiste TKK määruse kohaste üksuste nimetamise eest vastutavaks.

Keda ettepanek mõjutab ja milline see mõju on

Ettepanek mõjutab **tarbijaid**, kes ostavad võrguvälises ja võrgukeskkonnas piiriüleselt teenuseid ja kaupu, kuna ettepaneku põhieesmärk on suurendada nende kaitset kõnealustel turgudel. Ettepanek kõrvaldab osaliselt tarbijatele avalduva kahju riski, mis võib tarbijaid mõjutada näiteks juhul, kui välismaal ostetud kaupu ei toimetata tarbijale kätte või kui talle antakse makseviiside kohta eksitavat teavet või kui neilt debiteeritakse raha vaikumisi seadistuste abil ilma nende sõnaselge nõusolekuta. Piiriüleselt ja eelkõige internetis oste tehes tagatakse tarbijatele parem kaitse. Mõju hindamise aruandes uuritud viiest internetipõhisest turust koosneva alarühma puhul leiti, et kui õigusnormide järgimata jätmise määr (mis on praegu 37 %) väheneks 10 protsendipunkti, siis võiks hinnanguliselt 770 miljonit euro suurust kahju aastas vähendada umbes 539 miljonile eurole, s.t 30 % võrra⁵². Uus TKK meede laiaulatuslike rikkumiste vastu võiks tarbijatele avalduvat kahju kogu ELis oluliselt vähendada. Kuigi tarbijatele avalduva kahju tegelik vähenemine sõltub iga meetme puhul iga juhtumi konkreetsetest asjaoludest, prognoositi aruandes, et näiteks TKK koordineeritud meede rakendusesiseste ostude eksitava turustamise vastu vähendas tarbijate kahju 68 miljoni euro võrra⁵³.

Tarbijate huvide esindajatel ja Euroopa tarbijakeskustel (ECC-võrgustik) võib olla väärtuslikke andmeid ja oskusteavet, kuid praegu ei esita nad seda TKK asutustele süstemaatiliselt. Uues määruuses kutsutakse neid seda tegema. See aitaks TKK asutustel tuvastada liidu prioriteetsed valdkonnad või hoiatada TKK asutusi levima hakkavatest piiriülestest või laiaulatuslikest eeskirjade eiramistest.

TKK asutused ja ühtsed kontaktasutused: praegu kannavad nad piiriülese koostöö ebatõhususe tagajärjel suuremaid halduskulusid (näiteks suuremad uurimiskulud). Tänu paremale jõustamisalasele koostööle väldivad riiklikud asutused jõupingutuste dubleerimist. Eelkõige toimub kokkuvõtte laiaulatuslike rikkumiste käsitlemise ressursside ühendamisel: näiteks võib üks koordineeritud meede asendada 28 riiklikku meetet, mille tulemusel saavutatakse netokokkuvõtte alates umbes 180 000 eurost (eduka kooskõlastatud meetme puhul) kuni ligikaudu 815 000 euron (ebaõnnestunud meetme puhul)⁵⁴. Mõned liikmesriigid peavad võib-olla kohandama oma riiklikke õigusakte, et võimaldada oma pädevatel asutustel tagada teiste TKK asutuste uurimiste tõendite/tulemuste tõrgeteta kasutamine ning tagada, et täiendavaid miinimumvolitusi piiriüleseks koostööks saaks kooskõlas riiklike menetluseeskirjadega tõhusalt kasutada. Keskpikas perspektiivis prognoositakse koordineerimisest kokkuvõtte, mis tasakaalustab ühekordsed kohandamiskulud.

Ettevõtjad: tootjad, kauplejad, müüjad, internetipõhised kauplemiskohad, vahendajad (eriti need, kes tegutsevad võrguväliselt ja võrgukeskkonnas mitmes liikmesriigis) kogevad praegu ebakindlust ning suuremaid kulusid, mida põhjustab ELi 28 jõustamiskorra keerukus ja kirjusus. Liikmesriikide erinevad jõustamise käsitlevad nõuavad sellistelt kauplejatelt iga kõnealuse süsteemi kohta juriidiliste oskusteabe hankimist. Lisaks kannatavad kõik kauplejad selliste eeskirju eiravate kauplejate põhjustatava ebaausa konkurentsi all, kes on töötanud välja ärimudelid, mis võimaldavad neil õigusaktidest mööda hiilida ning muust liikmesriigist pärit tarbijatele kahju põhjustada. Ettepanek suurendab ettevõtjate jaoks õiguskindlust ning

⁵² Vt mõju hindamise aruande IV lisa punkt 12.2.

⁵³ Vt näidet mõju hindamise aruande teabekastist 9.

⁵⁴ Mõju hindamise aruande VI lisa.

järjepidevam ja sidusam piiriülene jõustamine suurendab õigusakte järgivate kauplejate konkurentsivõimet ja parandab ühtse turu võrdsete reeglite kehtivust. Ettepanek ei too ettevõtlussektori jaoks kaasa täiendavaid õiguslikke kohustusi.

Kogu liidu tarbijaid mõjutavate laiaulatuslike rikkumiste kontekstis on vaja liidu tasandil reageerida jõuliselt ja järjepidevalt. **Komisjoni** roll TTK võrgustikus suureneb ning seda eriti liidu mõõtme künnisele vastavate laiaulatuslike rikkumiste vastaste meetmete koordineerimisel.

3.4. Põhiõigused

Ettepanek avaldab põhiõigustele positiivset mõju, kuna võimaldab tugevdada tarbijate õiguseid eelkõige tänu õiglasele ja avatud juurdepääsule toodetele ja teenustele kogu liidus. Kooskõlas põhiõiguste harta artikliga 52 kohaldatakse iga põhiõiguste kasutamise piirangu suhtes proportsionaalsuse ja vajalikkuse põhimõtteid ning tõhusaid heastamismeetmeid, mis on kättesaadavad siseriiklikes kohtutes. Samuti tagab määrus nõuetekohase menetluse, läbipaistvuse ja kaitseõiguse ettevõtjatele, keda võib mõjutada TTK määruse IV peatüki kohane pädevate asutuste meede.

4. MÕJU EELARVELE

Hinnanguliselt hakatakse liidu mõõtmega laiaulatuslike rikkumiste vastu rakendama ligikaudu nelja ühismeedet aastas. See toob komisjoni jaoks kaasa täiendava töökoormuse, milleks on hinnanguliselt vaja kahte täistööajaga ametnikku⁵⁵ nimetatud ühismeetmete koordineerimiseks⁵⁶. See ressurss saadakse olemasolevate töötajate ümberjaotamise ja tööalase keskendumise ümbersuunamise teel. Samuti tekib komisjonile lisakulu vastastikuse abi ja hoiatusteadete mehhanismide toimimise järelevalvel⁵⁷. Komisjoni kogu lisakulu suurenenud koordineeriva ja järelevalverolli jaoks on hinnanguliselt alla 300 000 euro aastas ning see kaetakse ressursside sisemise ümberjaotamise teel.

Mõju eelarvele on seetõttu juba olemasoleva 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammiga⁵⁸ ette nähtud ning mitmeaastase finantsraamistikuga kooskõlas. Üksikasju selgitatakse käesolevale ettepanekule lisatud finantssselgituses.

⁵⁵ ⁵⁵ Kaks täistööajaga ametnikku nelja koordineeritava jõustamismeetme jaoks prognoositi uue jõustamist koordineeriva meetme algatamisele määratud tegeliku künnise alusel, mis kehtestati varasemate kooskõlastatud jõustamismeetmete kogemuste põhjal autorendi ja rakendusesisese ostude valdkondades. Kavandatav künnis on piisavalt kõrge selle tagamiseks, et ELi tasandil koordineerimine algatataks kõige tõsisemate ja laiaulatuslikumate rikkumiste puhul, ja on piisavalt paindlik selle tagamiseks, et olulisi prioriteetseid juhtumeid ei jäeta kõrvale isegi juhul, kui kvantitatiivne künnis ei ole täidetud.

⁵⁶ Praegu hinnatakse koordineeritud jõustamismeetme kulu ca 37,8 % täistööaja ekvivalendile (üks täistööajaga töötav töötaja 220 töötundi aastas (FTE)) = ca 50 000 eurot meetme kohta; uus menetlus nõuaks aga komisjonilt suuremat osalust, et kooskõlastada meedet ja teha selle tulemuse järelevalvet, seetõttu prognoositakse mõnevõrra suuremat kulu. Komisjoni ametniku keskmine kulu aastas on 132 000 eurot (eelarve peadirektoraadi andmed 26. juuni 2014 seisuga).

⁵⁷ Võrreldes sarnase RAPEX-andmebaasiga, mida ELi ametiasutused kasutavad tooteohutuse hoiatusteadete postitamiseks, prognoositakse, et see maksaks ca 20 % täistööaja ekvivalenti ehk 27 000 eurot aastas, mille saaks katta olemasolevate töötajate ümberjaotamise ja keskendumise ümbersuunamise teel.

⁵⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 254/2014, mis käsitleb mitmeaastast tarbijakaitseprogrammi aastateks 2014–2020 ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1926/2006/EÜ, ELT L 84, 20.3.2014, lk 42–56.

5. MUUD KÜSIMUSED

5.1. Kohaldamine ja TKK andmebaas

Ettepanek sisaldab ühe aasta võrra edasilükatud kohaldamist, et võimaldada liikmesriikidel, pädevatel asutustel ja Euroopa Komisjonil teha vajalikud praktilised korraldused ja seadusandlikud muudatused. Olemasolevad rakendusmeetmed⁵⁹ tuleb asendada, et võtta arvesse ettepanekuga kaasnevaid muudatusi. TKK andmebaasi ja teabevahetusplatvormi tuleb muuta, et võtta arvesse ettepanekuga kaasnevaid muudatusi.

5.2. Ettepaneku peamiste sätete selgitus

Ettepanek koosneb 8 peatükist, mis sisaldavad 53 artiklit, ning ühest lisast.

I peatükk - sissejuhatavad sätted

Selles peatükis määratletakse määruse reguleerimisala ja peamised mõisted. Kehtiva määrusega võrreldes uuendatakse selles määratlusi, millega võetakse arvesse määruse laiendamist laiaulatuslikele rikkumistele ja lõppenud rikkumistele (lühiajalise kestusega rikkumised, mis lõpevad enne, kui on võimalik rakendada jõustamise meetmeid, kuid mis võivad põhjustada tarbijatele kahju hiljem, näiteks lühiajalise kestusega eksitavad reklaamikampaaniad internetis).

Piiriüleses olukorras lõppenud rikkumiste puhul kehtestatakse sidusa ja järjepideva jõustamise ning õiguskindluse tagamiseks määrusega karistuste määramise võimalusele aegumistähtaeg (viis aastat sellise rikkumise lõppemisest) ning sätestatakse eeskirjad aegumistähtaja ja selle peatamise kohta.

II peatükk – pädevad asutused ja nende volitused

Peatükis määratletakse, kuidas määrata käesoleva määruse jaoks pädevaid asutusi ja ühtseid kontaktbüroosid. Selles täpsustatakse uuesti ühtsete kontaktbüroode roll. Liikmesriikide kutsutakse üles oma territooriumil tagama jõustamisvõrgustiku liikmete vaheline sujuv koostöö. Liikmesriikidelt nõutakse selle kindlustamist, et siseriiklikud asutused toetaksid pädevate asutuste tööd, kuna see on hädavajalik eriti juhtudel, kui rikkumise lõpetamiseks on vaja kriminaalõiguslike meetmete võtmist.

Samuti kehtestatakse selles peatükis pädevate asutuste miinimumvolitused, mida on vaja piiriüleseks koostööks ning liidu tarbijaõigustiku jõustamiseks. Kehtiva määrusega võrreldes lisati täiendavaid miinimumvolitusi, näiteks volitus teha kontrolloste ning teha oste oma isikut varjates, volitus võtta vastu ajutisi meetmeid, blokeerida veebisaite ning volitus määrata karistusi ja kindlustada tarbijatele kahju hüvitamine piiriüleses kontekstis. Teatud olemasolevaid miinimumvolitusi täpsustati, et tagada nende võrdne ulatus ja kohaldamine kõigis liikmesriikides, näiteks volitus nõuda teavet ja dokumente või volitus teha kohapealseid kontrolle. Liikmesriigid säilitavad võimaluse otsustada, kas pädev asutus kasutab oma miinimumvolitusi otse omal vastutusel või neid volitusi kasutatakse kohtusse pöördumise teel.

III peatükk – vastastikuse abi mehhanism

⁵⁹ Komisjoni otsus 2007/76/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (ELT C(2008) 987), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:089:0026:0028:ET:PDF>, muudetud komisjoni 1. märtsi 2011. aasta otsusega nr 2011/141/EÜ (ELT (2011) 1165), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011D0141&from=EN>

Vastastikuse abi mehhanism koosneb kahest vahendist: teabepäringud, mis võimaldavad pädevatel asutustel hankida piiriüleselt teavet ja tõendeid, ning jõustamismeetmete taotlused, mis võimaldavad ühel pädeval asutusel taotleda mõnelt muult teises liikmesriigis asuvalt pädevalt asutuselt jõustamismeetmete võtmist.

Vastastikuse abi mehhanismi kasutatakse liidusiseste rikkumiste käsitlemiseks, mis mõjutavad ühe liikmesriigi tarbijaid, kuid sisaldavad piiriülest elementi (näiteks kui vastutav kaupleja asub teises liikmesriigis). Uue nõudena sätestatakse määruses, et vastuvõtval asutusel on kohustus vastastikuse abi taotlusele vastata rakendusmeetmetega sätestatava tähtaja jooksul. Lisaks määruses sätestatud volitustele võib vastuvõttev asutus rikkumise lõpetamiseks kasutada teisi talle siseriiklike õigusaktidega antud volitusi. Kui vastastikuse abi taotlus on esitatud, toimib taotluse saanud asutus selle esitanud asutuse liikmesriigi tarbijate nimel nii, nagu need oleksid tema enda tarbijad.

Tarbijaorganisatsioone kaasavate jõustamismeetmetega liikmesriikidel vastastikuse abi mehhanismist täieliku kasu saamise võimaldamiseks sätestatakse määruses kindlaksmääratud organite roll, kellele pädevad asutused võivad anda rikkumise lõpetamise või vajalike tõendite hankimise korralduse. Vastastikuse abi mehhanismi võib kasutada laiaulatuslike rikkumiste vastastes meetmetes (IV peatükk) eelkõige juhul, kui tõendid asuvad liikmesriigis, mida laiaulatuslik rikkumine ei mõjuta.

Vastastikuse abi mehhanismi raames jõustatakse määrusega uue elemendina pädevate asutuste vaheliste eriarvamuste lahendamise mehhanism. Komisjoni osa vastastikuse abi mehhanismis tugevdatakse süstemaatilise järelevalve, pädevatele asutustele antavate suunistega ning võimalusega võtta pädevate asutuste palvel või omal algatusel vastu arvamusi.

IV peatükk – Koordineeritud järelevalve-, uurimis- ja jõustamismehhanism laiaulatuslike rikkumiste puhul

Selle peatükiga nähakse ette laiaulatuslikke rikkumisi käsitlevad vahendid. Nende hulka kuuluvad koordineeritud meetmed (I jagu), ühismeetmed liidu mõõtmega laiaulatuslike rikkumiste vastu (II jagu) ning kooskõlastatud tarbijaturgude uurimised (artikkel 32).

I jagu

Koordineeritud meetmed võitlemiseks liidu mõõtmega künnistele mittevastavate laiaulatuslike rikkumiste vastu on paindlik vahend, mis võimaldab pädevatel asutustel valida määruses sätestatute seast sobivaim viis laiaulatusliku rikkumisega võitlemiseks. Põhimõtteliselt peaks selliseid meetmeid koordineerima pädevad asutused. Komisjon võib võtta koordineerija rolli ise, kui see on vajalik rikkumise ulatust arvestades või kui rikkumine võib põhjustada tarbijate kollektiivsetele huvidele olulist kahju.

Selles jaos sätestatakse koordineeritud uurimis- ja jõustamismeetmete võimalused. Sobival juhul kinnitatakse juhtumi koordineeritud uurimise ja hindamise tulemus ühises seisukohas. Liidu tarbijaõigusaktide järgimise tagamiseks võivad pädevad asutused anda ühele asutusele volituse teiste rikkumisest mõjutatud liikmesriikide tarbijate nimel jõustamismeetmete võtmiseks. Samuti võivad pädevad asutused tegutseda kõigis asjaomastes liikmesriikides (või osades neist) samaaegselt.

Kuigi koordineeritud meetmes osalemist ei ole võimalik määratud organitele delegeerida, võib sellistele asutustele anda korralduse võtta koordineeritud meetme jõustamise järelemeetmeid. See on siiski võimalik ainult juhul, kui teised pädevad asutused sellega nõustuvad ning kui tagatakse käesolevas määruses sätestatud ameti- ja ärisaladuse arvessevõtmine.

II jagu

Selle jaoga luuakse uus vahend liidu mõõtmega laiaulatuslike selliste rikkumiste vastu võitlemiseks, mis võivad põhjustada kahju liidu paljudele tarbijatele. Selles sätestatakse künnised, mis määravad kindlaks, millistel kahtlustatavatel rikkumistel on liidu mõõde. Künnis põhineb kahel kriteeriumil – riikide arv ja mõjutatud elanikkond, mõlemad peavad täidetud olema.

Komisjon teeb kindlaks liidu mõõtme künnistele vastavuse ning algatab vastava otsuse alusel ühise meetme. Samuti on komisjonil kohustus koordineerida uurimist ja teisi meetmeid, mida liikmesriigid rikkumise lõpetamiseks vajavad. Ühises meetmes osalemine on rikkumisest mõjutatud liikmesriikide pädevatele asutustele kohustuslik. Samuti määratletakse selles jaos põhjused, mille korral võivad pädevad asutused ühises meetmes osalemisest loobuda. Kui lõpetamise tingimused on täidetud, lõpetab komisjon meetme rakendamise otsuse kaudu.

Ühise meetme peamine vahend on asjaomaste pädevate asutuste ühine seisukoht, mis sisaldab uurimise tulemust. Ühine seisukoht tuleks edastada rikkumise eest vastutavale kauplejale ning talle tuleks anda ühise seisukoha teemal arvamuse avaldamise võimalus.

Ühise meetme peamine eesmärk on lõpetada rikkumine ja tagada vajaduse korral tarbijatele kahju hüvitamine rikkumise eest vastutava kaupleja võetavate kohustuste kaudu. Kui kohustuste võtmise ettepanek on ebatõenäoline (näiteks petturitest kauplejatega seotud rikkumiste puhul), võivad pädevad asutused rikkumise lõpetamiseks jõustamismeetmeid rakendada kohe. See võimalus peab pädevatele asutustele kättesaadav olema selle tagamiseks, et kauplejad ei kasuta seda meedet jõustamisest kõrvalehiilimiseks.

Jõustamise järelmeetmeteks peaksid pädevad asutused valima ühe pädeva asutuse, kes on rikkumise lõpetamisel jõustamismeetmete võtmise kontekstis parimas olukorras. Pädevate asutuste vaheline kokkulepe, mis volitab ühte pädevat asutust tegutsema teiste nimel, võimaldab tal tegutseda teiste liikmesriikide tarbijate nimel nii, nagu need oleksid tema enda riigi tarbijad. Vajaduse korral võivad pädevad asutused samal ajal võtta ka jõustamismeetmeid.

III jagu

Selles jaos sätestatakse koordineeritud ja ühiste meetmete menetluste ühised sätted, näiteks kauplejate õigus arvamust avaldada, koordineeri roll, otsuste tegemine ja kasutatav keel. Lisaks luuakse uue võimalusena õiguslik alus kooskõlastatud tarbijaturgude uurimisteks (lauskontrollid).

V peatükk – järelevalvemehhanism

Uus järelevalvemehhanism asendab senise TKK hoiatusteadete süsteemi. Selles ühendatakse senise TKK määruse kohased hoiatusteaded ulatuslikuma teabevahetusega, mis on oluline ja vajalik laiaulatuslike rikkumiste õigeaegseks avastamiseks.

Teised üksused võivad osaleda hoiatusmehhanismis välisteadete kaudu. Hoiatusmehhanismis võivad osaleda kahte kategooriasse kuuluvad üksused. Määrusest tulenevalt on kaasatud määratud organid ja Euroopa tarbijakeskused. Teise kategooriasse kuuluvad liikmesriikide ja komisjoni poolt tarbijaorganisatsioonide, kutseorganisatsioonide ja teiste asjakohase oskusteabe ja tarbijakaitse valdkonnas õiguspärase huviga üksuste seast nimetatud üksused, kes võivad hoiatusmehhanismis osaleda. Kõigi kõnealuste üksuste juurdepääs hoiatusmehhanismile piirdub „teavitavate hoiatusteadete“ postitamisega. Kooskõlas ametisaladuse nõuetega ei ole neil juurdepääsu muule teabele ega pädevate asutuste vahel vahetatud hoiatusteadetele.

VI peatükk – muud kogu liitu hõlmavad tegevused

Sarnaselt olemasoleva TKK määrusega näeb peatükk ette muude jõustamisalase koostööga seonduvate tegevustega seotud koordineerimise, koostöö ja teabevahetuse.

VII peatükk – Ameti- ja ärisaladus ja muud korraldused

Ametisaladus on erakordselt tähtis mitte ainult kolmandate isikute huvide kaitseks, vaid ka uurimise tõhususe tagamiseks ja tõendite hävitamise vältimiseks. Määrusega tagatakse ameti- ja ärisaladuste kaitse. Samuti nähakse sellega ette, et määruse kohaseid miinimumvolitusi kohaldades kasutatakse kogutud teavet ainult tarbijate huve kaitsvate õigusaktide järgimise tagamiseks. Määrusega tagatakse ka see, et miinimumvolituste kasutamise teel saadud tõendeid ja uurimistulemusi saab tõrgeteta kasutada piiriüleselt eriti juhtudel, mil tegeleda tuleb laiaulatuslike rikkumistega.

Määrus asendab senises määruses sisalduva iga kahe aasta järel koostatava aruandekohustuse iga kahe aasta järel esitatavate siseriiklike jõustamiskavadega, mis peaksid tagama tegevuste prioriseerimise ning ressursside tõhusama kasutuse ühtsel turul toimuvate rikkumistega võitlemiseks. Arvestades käesoleva määruse kohaste rikkumiste piiriülest olemust, mille mõjud ulatuvad üle ühe liikmesriigi jurisdiktsiooni piiride, kehtestatakse määrusega selliste rikkumiste eest karistuste määramise põhimõtted.

Lisa

Tarbijate huve kaitsvate õigusaktide nimekirja sisaldavas lisas määratletakse määruse sisuline (*rationae materiae*) reguleerimisala. Võrreldes olemasoleva määrusega on nimekirja uuendatud –kustutati kehtetud õigusaktid ning tehti vastavad muudatused, et laiendada määruse kohaldamist täiendavatele liidu tarbijaõigusaktidele.

Lisa laiendamist täiendavate liidu tarbijaõigusaktidega tuleks kohaldada juba enne käesoleva määruse kohaldamist.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

tarbijakaitsealaste õigusaktide jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu asutamislepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁶⁰,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 2006/2004⁶¹ on ette nähtud ühtlustatud eeskirjad ja menetlused siseriiklike piiriüleste tarbijakaitseõigusaktide jõustamise eest vastutavate asutuste vahelise koostöö hõlbustamiseks. Artiklis 21a on sätestatud kõnealuse määruse tulemuslikkuse ja toimemehhanismide läbivaatamine ning selle artikli kohaselt järeltas komisjon, et määrus (EÜ) nr 2006/2004 ei ole ühtse turu, eriti digitaalse ühtse turu jõustamisväljakutsetele tulemuslikuks vastamiseks piisav.
- (2) 6. mail 2015 komisjonis vastu võetud digitaalse ühtse turu strateegias nimetati ühe prioriteedina vajadust parandada tarbijate usaldust tarbijaeeskirjade kiirema, pindlikuma ja järjepidevama jõustamise teel. 28. oktoobril 2015 komisjonis vastu võetud ühtse turu strateegias rõhutati, et liidu tarbijakaitseõigusaktide jõustamist tuleks tarbijakaitsealase koostöö määrusega veelgi tugevdada.
- (3) Tulenev ebatõhus jõustamine piiriüleste rikkumiste puhul, eriti digitaalses keskkonnas, võimaldab kauplejatel jõustamisest kõrvale hiilida, asudes liidu piires ümber, tekitades koduriigis või välismaal tegutsevate õigusakte järgivate kauplejate jaoks konkurentsimoonutusi ning kahjustades seeläbi otseselt tarbijaid ja õõnestades tarbijate usaldust piiriüleste tehingute ja ühtse turu vastu. Seetõttu on vaja suuremat ühtlustamist, millega kehtestataks pädevate riiklike jõustamisasutuste vahel tulemuslik ja tõhus jõustamisalane koostöö, et avastada ja uurida liidusiseseid rikkumisi ja laiaulatuslikke rikkumisi ning anda korraldusi nende lõpetamiseks,

⁶⁰ ELT C 108, 30.4.2004, lk 86.

⁶¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus) (ELT L 364, 9.12.2004, lk 1).

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) 2006/2004 loodi kogu liitu hõlmav pädevate riigiasutuste võrgustik. Võrgustikus osalevate erinevate pädevate asutuste ning teiste liikmesriigi tasandi riigiasutuste vahel on vaja tulemuslikku koordineerimist. Ühtse kontaktbüroo koordineeriv roll tuleks anda igas liikmesriigis ühele pädevale asutusele, kellel on pädevate asutuste võrgustikus selle põhirolli täitmiseks piisavad volitused ja ressursid.
- (5) Samuti tuleks tarbijaid kaitsta lühiajaliste liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumiste eest, mis kestavad lühikest aega, kuid mille kahjulikud mõjud võivad kesta veel kaua pärast rikkumise lõppemist. Pädevatel asutustel peaksid olema tulevikus piisavad volitused selliste rikkumiste uurimiseks ja nende lõpetamiseks korralduste andmiseks.
- (6) Pädevatel asutustel peaksid olema teatud minimaalsed uurimis- ja jõustamisvolitused käesoleva määruse tulemuslikuks kohaldamiseks, omavaheliseks koostööks ning et hoida ära kauplejate poolsed liidusiseseid rikkumised ja laiaulatuslikud rikkumised. Kõnealused volitused peaksid olema piisavad, et ületada elektroonilise kaubanduse ja digitaalse keskkonnaga seotud jõustamisprobleeme, mille puhul valmistab erilist muret kaupleja võimalus kerge vaevaga oma identiteeti varjata või muuta. Kõnealused volitused peaksid tagama, et pädevate asutuste vahel saab vahetada kehtivaid tõendeid, et saavutada kõigis liikmesriikides samaväärne tulemuslik jõustamine.
- (7) Liikmesriigid võivad valida, kas pädevad asutused kasutavad neid volitusi otse omal algatusel või pädevatesse kohtutesse pöördudes. Kui liikmesriigid valivad võimaluse, et pädevad asutused kasutavad oma volitusi pädevatesse kohtutesse pöördumise teel, peaksid liikmesriigid tagama, et neid volitusi on võimalik kasutada tulemuslikult ja kiiresti ning et nende kasutamise kulud oleksid proportsionaalsed ega takistaks käesoleva määruse kohaldamist.
- (8) Vastastikuse abi mehhanismi kaudu esitatud taotlustele reageerides peaksid pädevad asutused vajaduse korral kasutama ka muid neile siseriiklikul tasandil antud volitusi või meetmeid, sealhulgas õigust algetada kriminaalmenetlust või edastada materjalid selle alustamiseks. On äärmiselt tähtis, et kohtutel ja teistel ametiasutustel (eriti kriminaalmenetlusega seotud asutustel) oleks pädevate asutustega tulemusliku ja õigeaegse koostöö tegemiseks vajalikud vahendid ja volitused.
- (9) Kui nad on saanud teada liidusisese rikkumisest või laiaulatuslikust rikkumisest muul moel kui tarbijakaebuste kaudu, peaks pädevatel asutustel olema võimalus algetada uurimisi omal algatusel. Eelkõige on seda vaja selleks, et tagada pädevate asutuste vahel laiaulatuslike rikkumiste käsitlemise tõhus koostöö.
- (10) Pädevatel asutustel peaks olema juurdepääs kõigile tõenditele, andmetele ja kogu teabele, mida on vaja selle kindlakstegemisel, kas liidusisene või laiaulatuslik rikkumine on toimunud, ning eelkõige selleks, et teha kindlaks vastutav kaupleja olenemata sellest, kellele vastavad tõendid, teave või andmed kuuluvad, kus need asuvad ja millises vormis need on. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik nõuda digitaalsesse väärtusahelasse kuuluvatelt kolmandatelt isikutelt vahetult kõigi vajalike tõendite, andmete ja kogu vajaliku teabe esitamist.
- (11) Pädevad asutused peaksid saama kontrollida tarbijakaitse õigusaktide järgimist ning hankida tõendeid liidusiseste rikkumiste või laiaulatuslike rikkumiste kohta ning eriti selliste rikkumiste puhul, mis toimuvad kaupade või teenuste ostu ajal või pärast seda. Seetõttu peaks neil olema volitus teha kontrollloste ja osta kaupu või teenuseid variisikuna.

- (12) Eriti digitaalses keskkonnas peaks pädevatel asutustel olema ka võimalus rikkumiste kiireks ja tulemuslikuks peatamiseks eriti juhtudel, kui kaupu või teenuseid müüv kaupleja varjab oma isikut või asub jõustamise vältimiseks liidu piires või kolmandasse riiki ümber. Tarbijatele tõsise ja heastamatu kahju tekitamise riski juhtudel peaks pädevatel asutustel olema võimalik võtta vastu ajutisi meetmeid sellise kahju ennetamiseks või vähendamiseks, mille hulka kuuluksid vajadusel veebisaidi, domeeni või samalaadse digitaalse saidi, teenuse või konto peatamine. Samuti peaks pädevatel asutustel olema õigus veebisaiti, domeeni või samalaadset digitaalset saiti, teenust või kontot maha võtta või lasta kolmandast isikust teenusepakkujal see maha võtta.
- (13) Selle tagamiseks, et kauplejate puhul hoitakse piisaval määral ära rikkumiste toimepanek või nende kordamine ning see, et nad nimetatud rikkumistest kasu ei saaks, tuleks kohaldada eeskirju ja karistusi, mille liikmesriigid on kooskõlas liidu tarbijate huve kaitsvate õigusaktidega vastu võtnud, ka liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumiste puhul. Samadel põhjustel peaks tarbijatel olema õigus sellistest rikkumistest põhjustatud kahju hüvitamisele.
- (14) Tarbijatele kahju hüvitamise osas peaksid pädevad asutused valima proportsionaalsed, õiglased ja põhjendatud meetmed, mis hoiaks ära rikkumiste edasise või korduva toimumise riski, võttes arvesse eelkõige eeldatavat kasu tarbijate jaoks ning meetmete rakendamisega tõenäoliselt kaasnevaid põhjendatud halduskulusid. Kui asjaomaseid tarbijaid ei ole võimalik tuvastada või kui neid ei ole võimalik tuvastada ilma ebaproportsionaalsete kuludeta vastutava kaupleja jaoks, võib pädev asutus anda korralduse, et rikkumise tulemusel saadud tulud tagastatakse riigikassasse või mõnele pädeva asutuse poolt või siseriiklikes õigusaktides sätestatud saajale.
- (15) Vastastikuse abi mehhanismi tulemuslikkust ja tõhusust tuleks parandada. Taotletav teave tuleks esitada kiiresti ning vajalikud jõustamismeetmed tuleks vastu võtta kiiresti. Seetõttu peaks komisjon kehtestama pädevatele asutustele teabe- ja jõustamisaotlustele vastamiseks siduvad tähtajad ning täpsustama teabe- ja jõustamisaotluste käsitlemise menetluslikke ja muid aspekte rakendusmeetmete abil.
- (16) Komisjonil peab olema parem võimalus koordineerida ja jälgida vastastikuse abi mehhanismi toimimist ning anda probleemide tekkimisel liikmesriikidele suuniseid, soovitusi ja esitada arvamusi. Samuti peab komisjon paremini suutma abistada pädevaid asutusi tulemuslikult ja kiiresti nende vastastikuse abi mehhanismist tulenevate kohustuste tõlgendamist puudutavate eriarvamuste lahendamisel.
- (17) Sätestada tuleks ühtlustatud eeskirjad, millega nähakse ette menetlus laiaulatuslike rikkumistega seotud järelevalve, uurimise ja jõustamise koordineerimiseks. Koordineeritud meetmed laiaulatuslike rikkumiste vastu peaksid tagama, et pädevad asutused saavad valida laiaulatuslike rikkumiste peatamiseks ja tarbijatele kahju hüvitamise tagamiseks sobivaimad ja tõhusaimad vahendid,
- (18) Võrgupõhise elektroonilise kaubanduse veebisaitide koordineeritud kontrollimine (lauskontrollid) on veel üks jõustamisalase koordineerimise vorm, mis on osutunud tõhusaks rikkumistevastaseks vahendiks ning mis tuleks tulevikus säilitada ja mida tuleks tugevdada.
- (19) Liidu mõõtmega laiaulatuslikud rikkumised võivad põhjustada suuremahulist kahju enamikule liidu tarbijatele. Seetõttu on nende puhul vaja spetsiaalset liidu tasandi koordineerimismenetlust, milles komisjon on kohustuslik koordineerija. Menetluse õigeaegse, järjekindla ja tõhusa algatamise ning tingimuste ühtse kontrollimise

tagamiseks peaks menetluse algatamise tingimustele vastavuse kontrolli eest vastutama komisjon. Ühise meetme käigus kogutud tõendeid ja teavet tuleks vajaduse korral tõrgeteta kasutada siseriiklikes menetlustes.

- (20) Laiaulatuslike rikkumiste ning liidu mõõtmega laiaulatuslike rikkumiste kontekstis tuleb kinni pidada kauplejate õigusest kaitsele. Eelkõige tähendab see, et kauplejale tuleb anda õigus arvamuse avaldamiseks ning menetluse käigus enda valitud keele kasutamiseks.
- (21) Kui laiaulatusliku rikkumise või liidu mõõtmega laiaulatusliku rikkumise eest vastutav kaupleja ei lõpeta rikkumist vabatahtlikult, peaksid asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused määrama ühe liikmesriigi pädeva asutuse võtma jõustamismeetmeid, mis on kohandatud selleks, et kaitsta muudes rikkumisest mõjutatud liikmesriikides elavate tarbijate õiguseid. Sellise pädeva asutuse määramisel tuleb võtta arvesse tema suutlikkust võtta kaupleja suhtes tulemuslikke meetmeid näiteks juhul, kui kaupleja asub selle asutuse liikmesriigis. Määratud pädev asutus peaks toimima nii, nagu teiste liikmesriikide tarbijad oleksid tema enda riigi tarbijad. Vajaduse korral peaks õigusaktide eksterriitoriaalse kohaldamise vältimiseks olema mitmel või kõigil rikkumisest mõjutatud liikmesriikidel võimalik võtta jõustamismeetmeid samaaegselt, et kaitsta enda tarbijate või teistes liikmesriikides elavate tarbijate huve. Seda võib vaja minna näiteks selleks, et peatada samalaadsed rikkumised äriühingu enam kui ühes liikmesriigis asuvate tütarettevõtjate poolt, mis mõjutavad ainult nende liikmesriikide tarbijaid ilma ilmse piiriülese elemendita (paralleelsed rikkumised).
- (22) Järelevalvemehhanismi ja hoiatusmehhanismi tuleks tugevdada, et tagada laiaulatuslike rikkumiste õigeaegne ja tulemuslik avastamine. Täpsustada tuleks vahetatavat teavet ning teabevahetusele järgnevaid tegevusi, et tagada meetmeid nõudvatele hoiatustele nõuetekohane reageerimine ja nendega tegelemine. Komisjon peaks järelevalvemehhanismi toimimist koordineerima.
- (23) Tarbijaorganisatsioonid mängivad tarbijate teavitamisel nende õigustest ja nende kaitsmisel (sealhulgas vaidluste lahendamisel) olulist rolli. Tarbijaid tuleks julgustada tegema pädevate asutustega koostööd, et tugevdada käesoleva määruse kohaldamist. Tarbijaorganisatsioonidel (eriti neil, kellele võib delegeerida käesoleva määruse kohaseid jõustamisülesandeid) ning Euroopa tarbijakeskustel peaks olema võimalus pädevatele asutustele kahtlustatavatest rikkumistest teatada ning jagada nendega teavet, mida on vaja liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumiste avastamiseks, uurimiseks ja peatamiseks,
- (24) Kogu liidus laialt levinud rikkumised tuleks lahendada tulemuslikult ja tõhusalt. Selleks tuleks koordineerida jõustamise prioriseerimist ja kavandamist liikmesriikide tasandil ning ühendada pädevate asutuste kasutatavad vahendeid. Selle saavutamiseks tuleks võtta kasutusele kaheaastaste uuendatavate jõustamiskavade süsteem.
- (25) Tarbijate kaebustega seotud andmed võivad aidata liikmesriigi ja liidu tasandi poliitikakujundajatel hinnata tarbijaturgude toimimist ja avastada rikkumisi. Selliste andmete liidu tasandil vahetamist silmas pidades võttis komisjon vastu soovituset tarbijakaebuste ja -päringute liigitamise ning nendest teatamise ühtlustatud metoodika kasutamise kohta⁶². Kõnealust soovituset tuleks rakendada, et toetada seeläbi täielikult jõustamisalast koostööd ning hõlbustada liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumiste avastamist.

⁶²

Komisjoni soovitus tarbijakaebuste ja -päringute liigitamise ning nendest teatamise ühtlustatud metoodika kasutamise kohta (2010/304/EL, ELT L 136, 2.6. 2010, lk 1–31).

- (26) Jõustamisega seotud probleemid ulatuvad väljapoole Euroopa Liidu piire ja liidu tarbijate huve tuleb kolmandate riikide pahauskselt tegutsevate ettevõtjate eest kaitsta. Seega on kolmandate riikidega vaja pidada selliseid rahvusvahelisi lepinguid käsitlevaid läbirääkimisi, mis käsitlevad vastastikust abi tarbijate huve kaitsvate õigusaktide jõustamisel. Kõnealused rahvusvahelised lepingud peaksid hõlmama käesoleva määruse reguleeritavat teemat ning nende suhtes tuleks pidada läbirääkimisi liidu tasandil, et tagada liidu tarbijate parim kaitse ja sujuv koostöö kolmandate riikidega.
- (27) Et tagada rakendamiseks ja pädevate asutuste miinimumvolituste kasutamiseks ühtsed tingimused, määrata tähtajad ja sätestada muud üksikasjalikud tingimused liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumiste käsitlemiseks ning järelevalvemehhanismi toimimise ja pädevate asutuste vahelise halduskoostöö üksikasjalik kord, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Neid volitusi tuleks rakendada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁶³.
- (28) Käesoleva määruse artiklite 10, 11, 12, 13, 15, 20, 27, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 39, 43 ja 46 kohaste aktide vastuvõtmiseks tuleks kasutada kontrollimenetlust, kuna tegemist on üldiste aktidega.
- (29) Käesolev määrus täiendab liidu valdkondlikke eeskirju, mis näevad ette valdkondlike reguleerimisasutuste vahelise koostöö, ning liidu valdkondlikke eeskirju kõnealuste eeskirjade rikkumistest tuleneva kahju hüvitamise kohta tarbijatele. Käesolev määrus ei piira liidu muudes sektoripõhistes õigusaktides ette nähtud koostöösüsteemide ja -võrgustike kasutamist. Käesolev määrus edendab koostööd ja koordineerimist tarbijakaitsevõrgustiku ning liidu sektoripõhiste õigusaktide alusel asutatud reguleerimisasutuste võrgustike seas.
- (30) Käesolev määrus ei piira olemasolevate liidu eeskirjade kohaldamist, mis puudutavad liidu sektoripõhiste õigusaktide alusel asutatud siseriiklike reguleerimisasutuste volitusi. Vajaduse ja võimaluse korral peaksid kõnealused asutused kasutama neile liidu ja siseriiklike õigusaktidega antud volitusi liidusiseste rikkumiste või laiaulatuslike rikkumiste lõpetamiseks või keelustamiseks või abistama selles pädevaid asutusi.
- (31) Tarbijate kollektiivsetele huvidele põhjustatud kahju arvutamisel tuleks kohaldada reisijaid käsitlevaid liidu sektoripõhiseid eeskirju nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 261/2004⁶⁴, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1371/2007⁶⁵, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1177/2010⁶⁶ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 181/2011⁶⁷. Kui liidu sektoripõhised õigusaktid ei hõlma liidusiseste või laiaulatuslike rikkumistega põhjustatud kahju

⁶³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13-18).

⁶⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta (ELT L 46, 17.2.2004, lk 1).

⁶⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007, rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 14).

⁶⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1177/2010, mis käsitleb meritsi ja siseveeteedel reisijate õigusi (ELT L 334, 17.12.2010, lk 1).

⁶⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 1).

hüvitamist, tuleks hüvitamine kindlaks määrata kohaldatavate siseriiklike õigusaktide alusel.

- (32) Käesolev määrus ei piira pädevate asutuste ja Euroopa Pangandusjärelevalve rolle ega volitusi seoses tarbijate kollektiivsete huvide kaitsega maksekonto teenuste või elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingutega seotud küsimustes, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2014/17/EL⁶⁸ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2014/92/EL⁶⁹.
- (33) Arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/17/EL ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/92/EL kohaseid olemasolevaid koostöömehhanisme, ei kohaldata kõnealuste direktiivide liidusiseste rikkumiste korral vastastikuse abi mehhanismi (III peatükk).
- (34) Käesolev määrus ei piira liidu sektoripõhistes õigusaktides ja liidu tarbijaõigusaktides sätestatud ning siseriiklike rikkumiste puhul kohaldatavate karistuste kasutamist. Vajaduse korral peaksid pädevad asutused kohaldama neid sätteid rakendavate siseriiklike õigusaktide sätteid, võttes arvesse rikkumise tegelikku mahtu ja ulatust ning rikkumisega teiste liikmesriikide tarbijatele põhjustatud kahju.
- (35) Käesolevas määruses peetakse kinni põhiõigustest ja eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtetest⁷⁰. Seepärast tuleks käesolevat määrust tõlgendada ja kohaldada nende õiguste ja põhimõtete kohaselt. Käesolevas määruses sätestatud miinimumvolituste kasutamisel peaksid pädevad asutused leidma sobiva tasakaalu põhiõigustega, näiteks kõrgetasemelise tarbijakaitse, ettevõtlusvabaduse ja teabevabadusega kaitstud huvide vahel.
- (36) Kuna käesoleva määruse eesmärki (nimelt tarbijakaitsealaste õigusaktide jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelist koostööd) ei suuda liikmesriigid täielikult saavutada seetõttu, et üksinda tegutsedes ei suuda nad tagada koostööd ja koordineerimist, ning seda eesmärki võib selle territoriaalse ja isikulise reguleerimisala tõttu seega paremini saavutada liidu tasandil, võib liit vastu võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,
- (37) Seepärast tuleks määrus (EÜ) nr 2006/2004 kehtetuks tunnistada,

⁶⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34)

⁶⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/92/EL, maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta (ELT L 257, 28.8.2014, lk 214).

⁷⁰ EÜT C 364, 18.12.2000, lk 1.

I PEATÜKK

SISSEJUHATAVAD SÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse tingimused, mille alusel tarbijate huve kaitsvate õigusaktide jõustamise eest vastutavaks määratud liikmesriikide pädevad asutused teevad üksteise ja komisjoniga koostööd, et tagada kõnealuste õigusaktide järgimine ja siseturu tõrgeteta toimimine ning tõhustada tarbijate majandushuvide kaitset.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse artikli 3 punktides b ja c määratletud liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumiste suhtes.
2. Samuti kohaldatakse käesolevat määrust lühiajaliste liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumiste suhtes isegi juhul, kui need on lõppenud enne, kui jõustamist alustati või oli võimalik see lõpule viia.
3. Käesolev määrus ei piira liidu rahvusvahelist eraõigust käsitlevaid eeskirju, eelkõige kohtualluvuse ning kohaldatavate õigusaktidega seotud eeskirju.
4. Käesolev määrus ei piira õiguslase koostööga kriminaal- ja tsiviilasjades seotud meetmete kohaldamist liikmesriikides, eelkõige Euroopa kohtute võrgu toimimist.
5. Käesolev määrus ei piira liikmesriikide nende lisakohustuste täitmist, mis on seotud vastastikuse abiga tarbijate kollektiivsete majandushuvide kaitsmisel, sealhulgas kriminaalasjades, mis tulenevad muudest õigusaktidest (kaasa arvatud kahe- ja mitmepoolsetest lepingutest).
6. Käesolev määrus ei piira pädevate asutuste ja Euroopa Pangandusjärelevalve rolle ega volitusi, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiivist 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiivist 2014/92/EL maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta.
7. Käesoleva määruse III peatükki ei kohaldata järgmiste õigusaktide liidusiseste rikkumiste puhul:
 - (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EÜ elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta
 - (b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/92/EL maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta.

8. Käesolev määrus ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/22/EÜ⁷¹ kohaldamist.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „tarbijate huve kaitsvad õigusaktid“ – lisas loetletud direktiivid, nagu need on liikmesriikide siseriiklikku õiguskorda üle võetud, ning määrused;
- (b) „liidusisene rikkumine“ – tarbijate huve kaitsvate õigusaktidega vastuolus olev toimuv või lõppenud tegevus või tegevusetus, mis on kahjustanud, kahjustab või võib kahjustada nende tarbijate kollektiivseid huve, kes elavad muus liikmesriigis kui see, kus tegevus või tegevusetus alguse sai või toimus, kus on tegevuse või tegevusetuse eest vastutava kaupleva registreeritud asukoht või kus võib leida selle tegevusega või tegevusetusega seotud tõendeid või kaupleva varasid;
- (c) „laiaulatuslik rikkumine“ –
 - (1) tarbijate huve kaitsvate õigusaktidega vastuolus olev tegevus või tegevusetus, mis on kahjustanud, kahjustab või võib kahjustada nende tarbijate kollektiivseid huve, kes elavad vähemalt kahes muus liikmesriigis kui see, kus tegevus või tegevusetus alguse sai või toimus, kus on tegevuse või tegevusetuse eest vastutava kaupleva registreeritud asukoht või kus võib leida selle tegevusega või tegevusetusega seotud tõendeid või varasid; olenemata sellest, kas tegevus või tegevusetus on hetkel toimuv või lõppenud; või
 - (2) tarbijate huve kaitsvate õigusaktidega vastuolus olevad tegevused või tegevusetus, millel on ühiseid omadusi, näiteks sama ebaseaduslik tava, sama huvi rikkumine või samaaegne toimumine vähemalt kahes liikmesriigis;
- (d) „taotluse esitanud asutus“ – pädev asutus, kes esitab vastastikuse abi taotluse;
- (e) „taotluse saanud asutus“ – pädev asutus, kellele esitatakse vastastikuse abi taotlus;
- (f) „kaupleja“ – füüsiline või era- või avalik-õiguslik juriidiline isik, kes tegutseb eesmärkidel, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, oskus- või kutsetegevusega, sealhulgas mis tahes teise tema nimel tegutseva isiku kaudu;
- (g) „turujärelevalve“ – pädeva asutuse tegevused või meetmed, mis on kavandatud tema territooriumil toimunud liidusiseste või laiaulatuslike möödunud või käimasolevate rikkumiste avastamiseks;
- (h) „tarbijakaebus“ – asjakohaste tõenditega varustatud avaldus selle kohta, et kaupleva on rikkunud või tõenäoliselt rikub tarbijate huve kaitsvaid õigusakte;
- (i) „tarbijate kollektiivsete huvide kahjustamine“ – mitmete liidusisestest või laiaulatuslikest rikkumistest mõjutatud tarbijate huvide tegelik või potentsiaalne rikkumine; ning seda eeldatakse, eriti juhul, kui rikkumine kas potentsiaalselt või tegelikult on kahjustanud, kahjustab või võib kahjustada olulist hulka samas olukorras tarbijaid.

⁷¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/22/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta (ELT L 110, 1.5.2009, lk 30).

Artikkel 4

Rikkumiste aegumistähtajad

1. Pädevad asutused võivad uurida artiklis 2 osutatud rikkumisi ja keelustada kauplejatel selliste rikkumiste toimepanemise tulevikus. Pädevad asutused võivad kõnealuste rikkumiste eest määrata karistusi viie aasta jooksul rikkumise lõppemisest.
2. Karistuste määramise tähtaega hakatakse arvestama rikkumise lõppemise päevast.
3. Rikkumisega seotud uurimise või jõustamismenetluse eesmärgil ellu viidav mis tahes pädeva asutuse tegevus peatab karistuste määramise tähtaja arvestamise kuni asja suhtes lõpliku otsuse vastuvõtmiseni. Karistuste määramise tähtaeg peatatakse ajaks, mil pädeva asutuse otsuse, korralduse või muu toiminguga suhtes on käimas kohtumenetlus.

II PEATÜKK

PÄDEVAD ASUTUSED JA NENDE VOLITUSED

Artikkel 5

Pädevad asutused ja ühtsed kontaktbürood

1. Iga liikmesriik määrab pädevateks asutusteks riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil väljakujunenud riigiasutused spetsiifiliste ülesannetega tarbijate huve kaitsvate õigusaktide jõustamiseks.
2. Pädevad asutused täidavad käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi nii, nagu nad tegutseks omaenda liikmesriigi tarbijate nimel ja omal kulul.
3. Iga liikmesriik nimetab ühtseks kontaktbürooks ühe pädeva asutuse.
4. Ühtne kontaktbüroo vastutab liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumistega seotud uurimise ja jõustamistegevuste koordineerimise eest pädevate asutuste, teiste artiklis 6 osutatud riigiasutuste, artiklis 13 osutatud määratud organite ning artiklis 34 sätestatud hoiatusmehhanismis osalevate üksuste vahel.
5. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel ja ühtsetel kontaktbüroodel on käesoleva määruse kohaldamiseks ja artiklist 8 tulenevate neile kehtivate volituste tulemuslikuks kasutamiseks vajalikud piisavad vahendid, sealhulgas piisavad eelarvelised ja muud ressursid, oskusteave ja muu korraldus.
6. Kui liikmesriigi territooriumil on rohkem kui üks pädev asutus, tagab liikmesriik, et nende vastavad ülesanded on selgelt piiritletud ja et nad teevad oma vastavate ülesannete tulemuslikuks täitmiseks tihedat koostööd.

Artikkel 6

Koostöö muude riigiasutuste ja määratud organitega

1. Iga liikmesriik võib kehtestada teistele riigiasutustele kohustuse abistada pädevaid asutusi nende kohustuste täitmisel.
2. Pädev asutus võib nõuda lõikes 1 osutatud teistelt riigiasutustelt kõigi neile siseriiklike õigusaktidega kättesaadavate jõustamismeetmete rakendamist, et saavutada liidusiseste ja laiaulatuslike rikkumiste lõpetamine või keelustamine.

3. Liikmesriigid tagavad, et teistel riigiasutustel oleks olemas vajalikud vahendid ja volitused pädevate asutustega käesoleva määruse kohaldamise koostöö tegemiseks. Kõnealused muud riigiasutused annavad pädevale asutusele käesoleva määruse kohaldamisel rakendatud meetmetest regulaarselt teada.

4. Iga liikmesriik võib määrata asutused, kellel on rikkumiste lõpetamiseks või keelustamiseks õiguspärane huvi („määratud organid“), koguma vajalikku teavet ja rakendama neile siseriiklike õigusaktidega kättesaadavaid vajalikke jõustamismeetmeid vastuvõtva pädeva asutuse nimel.

5. Liikmesriigid tagavad pädevate asutuste ja määratud organite vahelise koostöö eelkõige selleks, et tagada artiklis 2 osutatud rikkumiste viivitamatu teatavaks tegemine pädevatele asutustele.

Artikkel 7

Teatamine ja nimekirjad

1. Iga liikmesriik teatab komisjonile ja teistele liikmesriikidele viivitamatult pädevad asutused, ühtse kontaktbüroo, artiklis 13 osutatud määratud organid ning artiklis 34 sätestatud hoiatusmehhanismis osalevad üksused ja nende muudatused.

2. Komisjon haldab ja ajakohastab oma veebisaidil avalikult kättesaadavat ühtset kontaktbüroode, pädevate asutuste, määratud organite ja üksuste nimekirja.

Artikkel 8

Pädevate ametiasutuste miinimumvolitused

1. Igal pädeval asutusel on käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikud uurimis- ja jõustamisvolitused ning ta kasutab neid kooskõlas käesoleva määruse ja siseriikliku õigusega.

2. Igal pädeval asutusel on vähemalt järgmised volitused ja ta kasutab neid artiklis 9 sätestatud tingimustel, et:

- (a) saada juurdepääs asjakohastele käesoleva määruse kohase rikkumisega seotud dokumentidele, andmetele või teabele mis tahes kujul või vormingus ja olenemata nende hoidmiseks kasutatavast andmekandjast või kohast;
- (b) nõuda igalt füüsiliselt või juriidiliselt isikult, kaasa arvatud pankadelt, internetiteenuse pakkujatelt, domeeniregistrilt ja domeeniregistrite pidajatelt ning hostimisteenuste pakkujatelt asjakohast teavet, andmeid või dokumente mis tahes kujul või vormingus ja olenemata nende säilitamiseks kasutatavast andmekandjast või kohast, muu hulgas eesmärgiga tuvastada ja jälgida finants- ja andmevoogusid või teha kindlaks finants- ja andmevoogudega seotud isikuid, pangakonto teavet ja veebisaitide omanikke;
- (c) nõuda igalt pädeva asutuse liikmesriigi riigiasutuselt, organilt või ametilt asjakohase teabe, andmete või dokumentide esitamist mis tahes kujul või vormingus ja olenemata nende säilitamiseks kasutatavast andmekandjast või kohast muu hulgas eesmärgiga tuvastada ja jälgida finants- ja andmevoogusid või teha kindlaks finants- ja andmevoogudega seotud isikuid, pangakonto teavet ja veebisaitide omanikke;
- (d) teostada vajalikke kohapealseid kontrolle, mis hõlmab eelkõige volitust siseneda mis tahes ruumidesse, maatükile või transpordivahendisse või nõuda seda teistelt asutustelt, eesmärgiga uurida, arestida, teha või hankida koopiaid

teabest, andmetest või dokumentidest olenemata nende salvestamiseks kasutatavast kandjast; sulgeda mis tahes ruume või teavet, andmeid või dokumente uurimiseks vajalikuks ajaks või vajalikus ulatuses; nõuda asjaomase kaupleja esindajalt või töötajalt selgitusi uuritava küsimusega seotud asjaolude, teabe või dokumentide kohta ning registreerida vastused;

- (e) osta kaupu või teenuseid kontrollitudena, et avastada käesoleva määruse kohaseid rikkumisi ja hankida tõendeid;
- (f) osta kaupu või teenuseid variisikuna, et avastada käesoleva määruse kohaseid rikkumisi ja hankida tõendeid;
- (g) võtta ajutisi meetmeid, et vältida tarbijatele avalduvat tõsist ja heastamatut kahju, eelkõige veebisaidi, domeeni või samalaadse digitaalse saidi, teenuse või konto peatamise teel;
- (h) alustada omal algatusel uurimisi või menetlusi liidusiseste või laiaulatuslike rikkumiste lõpetamiseks või keelustamiseks ning vajaduse korral avaldada selle kohta teavet;
- (i) saavutada, et liidusisese või laiaulatusliku rikkumise eest vastutav kaupleja võtab kohustuse lõpetada rikkumine ning vajaduse korral hüvitada tarbijatele põhjustatud kahju;
- (j) nõuda kauplejalt kirjalikult rikkumise lõpetamist;
- (k) saavutada rikkumise lõpetamine või keelustamine;
- (l) sulgeda veebisait, domeen või samalaadne digitaalne sait, teenus või konto või selle osa, sealhulgas taotledes selliste meetmete rakendamist kolmandalt osapoolelt või teiselt riigiasutusest;
- (m) määrata liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumiste ning käesoleva määruse kohaselt vastu võetud otsuse, korralduse, ajutise meetme, kohustuse või muu meetme täitmata jätmise eest karistusi, sealhulgas trahve ja karistusmaksseid;
- (n) kohustada liidusisese rikkumise või laiaulatusliku rikkumise eest vastutavat kauplejat andma rikkumise tagajärjel kahju kannatanud tarbijatele hüvitist muuhulgas rahalise hüvitise kujul, pakkudes tarbijatele võimalust lõpetada leping või pakkudes muid meetmeid, mis tagavad rikkumise tagajärjel kahju kannatanud tarbijatele kahju heastamise;
- (o) nõuda rikkumiste tulemusel saadud tulude tagastamist, sealhulgas tulude maksmist riigikassasse või mõnele pädeva asutuse poolt või siseriiklikes õigusaktides määratud saajale;
- (p) avaldada mis tahes lõplik otsus, ajutine meede või korraldus, mis hõlmab liidusisese rikkumise või laiaulatusliku rikkumise eest vastutava kaupleja isiku avaldamist;
- (q) konsulteerida tarbijate, tarbijaorganisatsioonide, määratud organite ja teiste asjaomaste isikutega kavandatud kohustuste tulemuslikkuse üle rikkumise lõpetamisel ja sellest tekkinud kahju kõrvaldamisel.

Artikkel 9

Miinimumvolituste kasutamine

1. Pädevad asutused kasutavad artiklis 8 sätestatud miinimumvolitusi kooskõlas käesoleva määruse ja siseriiklike õigusaktidega kas

(a) otse omal vastutusel või

(b) pöördudes kohtusse, kes on pädev vajalikku otsust langetama, esitades vajaduse korral apellatsioonkaebuse, kui vajalikku otsust käsitlevat taotlust ei rahuldata.

2. Kui pädevad asutused kasutavad oma volitusi pöörduda kohtusse, on nimetatud kohtud pädevad tegema vajalikke otsuseid ja need tegutsevad käesoleva määruse raames.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse kohaldamisel algatatud menetlustes vastu võetavate kohtuotsustega seotud kohtutasud ja muud kulud on proportsionaalsed ega kahjusta käesoleva määruse kohaldamist.

Artikkel 10

Rakendamisolitused

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse rakendamise ja artiklis 8 osutatud pädevate asutuste miinimumolituste kasutamise tingimused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

III PEATÜKK

VASTASTIKUSE ABI MEHHAANISM

Artikkel 11

Andmepäringud

1. Taotluse saanud asutus edastab taotluse esitanud asutuse nõudmisel asjakohase teabe, mida on vaja selle kindlakstegemiseks, kas liidusisene rikkumine on toimunud ning et saavutada selle rikkumise lõpetamine. Taotluse saanud asutus annab teabepäringust ja oma vastusest viivitamata komisjonile teada.

2. Taotluse saanud asutus teeb vajalikud uurimised või rakendab muid taotletud teabe kogumiseks vajalikke või asjakohaseid meetmeid. Vajaduse korral tehakse kõnealused uurimised teiste riigiasutuste või määratud organite kaasabil.

3. Taotluse esitanud asutuse taotlusel võib taotluse saanud asutus lubada taotluse esitanud asutuse pädevatel ametnikel viibida taotluse saanud asutuse ametnike tehtava uurimistoimingu juures.

4. Taotluse saanud asutus järgib taotlusele vastates komisjoni poolt rakendusaktis sätestatud teabetaotluste menetlust ja tähtaegu.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse teabepäringute tähtajad, standardvormid ja üksikajalikud menetlused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 12

Jõustamismeetmete taotlused

1. Taotluse saanud asutus võtab taotluse esitanud asutuse nõudmisel liidusisese rikkumise lõpetamiseks või keelustamiseks viivitamata kõik vajalikud jõustamismeetmed, sealhulgas trahve määrates ning nõudes või hõlbustades hüvitamist rikkumise tõttu kahju kannatanud tarbijatele.

2. Lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmiseks kasutab taotluse saanud asutus artiklis 8 sätestatud volitusi ja talle siseriikliku õiguse alusel antud lisavolitusi. Taotluse saanud asutus määrab asjakohased jõustamismeetmed liidusisese rikkumise lõpetamiseks või keelustamiseks proportsionaalsel, tõhusal ja tulemuslikul viisil. Vajaduse korral määratakse ja rakendatakse kõnealused meetmed teiste riigiasutuste kaasabil.

3. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitanud asutust regulaarselt astunud sammudest ja võetud meetmetest ning konsulteerib temaga neil teemadel. Taotluse saanud asutus teavitab artiklis 43 sätestatud andmebaasi kaudu viivitamata taotluse esitanud asutust, teiste liikmesriikide pädevaid asutusi ja komisjoni võetud meetmetest ja nende mõjust liidusisesele rikkumisele, sealhulgas järgmisest:

- (a) kas ajutisi meetmeid määrati;
- (b) kas rikkumine lõppes;
- (c) milliseid karistusi määrati;
- (d) millises ulatuses tarbijatele kahju hüvitati;
- (e) kas võetud meetmeid rakendati.

4. Taotluse saanud asutus järgib taotlustele vastates komisjoni poolt rakendusaktis sätestatud jõustamismeetmete menetlust ja tähtaegu.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse jõustamismeetmete tähtajad, standardvormid ja üksikajalikud menetlused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 13

Määratud organite roll

1. Taotluse saanud asutus võib rikkumise lõpetamiseks või keelustamiseks anda määratud organile korralduse koguda vajalikku teavet või võtta vajalikke jõustamismeetmeid. Taotluse saanud asutus võib seda teha ainult juhul, kui määratud organil on võimalik nõutav teave saada või rikkumise lõpetamine või keelustamine saavutada sama tõhusalt ja tulemuslikult kui taotluse saanud asutusel.

2. Taotluse saanud asutus tagab, et määratud organile korralduse andmine ei too kaasa sellise teabe avaldamist, mille suhtes kohaldatakse artiklis 41 sätestatu alusel konfidentsiaalsuse ning ameti- ja ärisaladuse nõudeid.

3. Kui määratud organ ei saavuta liidusisese rikkumise lõpetamist või keelustamist artikli 11 lõike 4 ja artikli 12 lõike 4 kohaselt määratud tähtaja jooksul, tegutseb taotluse saanud asutus artiklite 11 ja 12 kohaselt nõudega ise.

4. Enne määratud organile korralduse andmist arutab taotluse saanud pädev asutus taotluse esitanud asutusega oma kavatsust anda korraldus määratud organile. Kui taotluse esitanud asutus ei nõustu korralduse andmisega määratud organile, teatab ta sellest taotluse saanud asutusele viivitamata kirjalikult ning nimetab oma vastuseisu põhjused. Sellisel juhul ei anna taotluse saanud asutus määratud organile korraldust ning tegeleb taotlusega ise.

6. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse määratud organite kaasamise tähtajad, standardvormid ja üksikajalikud menetlused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 14

Vastastikuse abi taotluste menetlus

1. Vastastikuse abi taotluste korral annab taotluse esitanud asutus piisavalt teavet, et taotluse saanud asutus saaks taotluse rahuldada, sealhulgas tagab ta kõik vajalikud tõendid, mida on võimalik saada ainult taotluse esitanud asutuse liikmesriigis.
2. Taotluse esitanud asutus saadab taotluse oma liikmesriigi ühtsele kontaktbüroole ning taotluse saanud asutuse liikmesriigi ühtsele kontaktbüroole. Taotluse saanud asutuse liikmesriigi ühtne kontaktasutus edastab taotlused viivitamata asjakohasele pädevale asutusele.
3. Vastastikuse abi taotlused ja kogu nendega seonduv teave esitatakse kirjalikult, kasutades standardvorme, ning edastatakse elektrooniliselt artikli 43 kohaselt loodud andmebaasi kaudu.
4. Asjaomased pädevad asutused lepivad kokku vastastikuse abi taotluste ja kogu nendega seonduva teabe puhul kasutatavates keeltes.
5. Kui keelte suhtes kokkuleppele ei jõuta, saadetakse taotlused taotluse esitanud asutuse liikmesriigi ametlikus keeles (ametlikes keeltes) ja vastused taotluse saanud asutuse liikmesriigi ametlikus keeles (ametlikes keeltes). Viimasel juhul tagab iga pädev asutus vajalikud taotluste, vastuste ja muude teiselt pädevalt asutuselt saadavate dokumentide tõlkimise.
6. Taotluse saanud asutus vastab otse taotluse esitanud asutusele ning taotluse esitanud ja saanud asutuse liikmesriikide ühtsetele kontaktbüroodele.

Artikkel 15

Vastastikuse abi taotluse täitmisest keeldumine

1. Taotluse saanud asutus võib artikli 11 alusel keelduda teabe andmisest, kui kehtib mõni järgmistest tingimustest:
 - a) pärast taotluse esitanud asutusega konsulteerimist ei ole tema arvates taotletud teave taotluse esitanud asutusele vajalik liidusisese rikkumise või selle toimumise võimalikkuse põhjendatud kahtluse kindlakstegemiseks;
 - b) kui taotluse esitanud asutus ei nõustu, et selle teabe suhtes kohaldatakse artiklis 41 sätestatud konfidentsiaalsust ning ameti- ja ärisaladust käsitlevaid sätteid;
 - c) sama liidusisese rikkumise ja sama kaupleja suhtes on taotluse saanud või esitanud asutuse liikmesriigi õigusasutustes juba algatatud eeluurimine või kohtumenetlus või tehtud lõplik kohtuotsus.
2. Taotluse saanud asutus võib keelduda artikli 12 kohaste täitemeetmete taotluse rahuldamisest pärast taotluse esitanud asutusega konsulteerimist, kui kehtib mõni järgmistest tingimustest:
 - a) sama liidusisese rikkumise ja sama kaupleja suhtes on taotluse saanud või esitanud asutuse liikmesriigi õigusasutustes juba algatatud eeluurimine või kohtumenetlus või tehtud lõplik kohtuotsus;

- b) pärast vastuvõtva asutuse tehtud asjakohaseid uurimistoiminguid on asutus arvamisel, et liidusisest rikkumist ei ole toimunud;
- c) tema arvates ei ole taotluse esitanud asutus artikli 12 lõike 1 kohaselt andnud piisavalt teavet.

Jõustamismeetmete taotluse rahuldamisest ei saa keelduda ebapiisava teabe esitamise põhjusel, kui sama liidusisese rikkumise kohta esitatud teabetaotluse rahuldamisest keelduti põhjusel, et sama liidusisese rikkumise ja sama kaupleja suhtes on vastuvõtva või taotleja asutuse liikmesriigi õigusasutustes juba algatatud eeluurimine või kohtumenetlus või tehtud lõplik kohtuotsus, nagu osutatud lõike 1 punktis c.

3. Taotluse saanud asutus teatab vastastikuse abi taotluse rahuldamisest keeldumisest taotluse esitanud asutusele ja komisjonile ning nimetab keeldumise põhjused.

4. Taotluse esitanud asutuse ja selle saanud asutuse vahelise eriarvamuse korral edastab taotluse esitanud asutus või selle saanud asutus küsimuse viivitamata komisjonile, kes väljastab arvamuse. Kui küsimust komisjonile ei edastata, võib viimane väljastada arvamuse omal algatusel.

5. Komisjon teeb vastastikuse abi mehhanismi toimimise ning pädevate asutuste poolt vastastikuse abi taotluste käsitlemise menetluste ja tähtaegade järgimise järelevalvet. Komisjonil on juurdepääs vastastikuse abi taotlustele ning taotleja ja vastuvõtva asutuse vahel vahetatud teabele ja dokumentidele.

6. Vajaduse korral võib komisjon esitada liikmesriikidele suunised ja anda nõu, et tagada vastastikuse abi mehhanismi tulemuslik ja tõhus toimimine.

7. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse üksikasjalik kord pädevate asutuste vaheliste eriarvamuste lahendamiseks lõigete 3 ja 4 kohaselt. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

IV PEATÜKK

KOORDINEERITUD JÄRELEVALVE-, UURIMIS- JA JÕUSTAMISMEHHAANISM LAIAULATUSLIKE RIKKUMISTE PUHUL

I JAGU

LAIULATUSLIKUD RIKKUMISED

Artikkel 16

Koordineeritud meetme algatamine ja koordineerija määramine

1. Kui pädeval asutusel on põhjendatud kahtlus laiaulatusliku rikkumise toimumise kohta, teavitab ta viivitamata laiaulatuslikust rikkumisest mõjutatud muude liikmesriikide pädevaid asutusi ning komisjoni.
2. Kui komisjonil on põhjendatud kahtlus laiaulatusliku rikkumise toimumise kohta, teavitab ta laiaulatuslikust rikkumisest mõjutatud pädevaid asutusi.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teadete saamisel määravad laiaulatuslikust rikkumisest mõjutatud pädevad asutused konsensuse alusel tegutsedes ametisse meedet koordineeriva pädeva asutuse.

4. Asjaomased pädevad asutused võivad koordineerija rolli täitma paluda ka komisjoni. Komisjon teatab asjaomastele pädevatele asutustele viivitamata, kas ta võtab koordineerija rolli vastu.

5. Lõike 2 kohaselt pädevale asutusele teadet saates võib komisjon teha koordineerija rolli võtmise ettepaneku. Asjaomased pädevad asutused teatavad viivitamata komisjonile, kas nad nõustuvad sellega, et meedet koordineerib komisjon.

6. Kui komisjon ei võta koordineerija rolli vastu või kui asjaomased pädevad asutused ei nõustu sellega, et meedet koordineerib komisjon, määravad pädevad asutused kindlaks ühe pädeva asutuse, kes meedet koordineerib. Kui pädevad asutused kokkulepet ei saavuta, koordineerib meedet see pädev asutus, kes kahtlustatavast rikkumisest esimesena teistele pädevatele asutustele teatas.

Artikkel 17

Uurimismenetlused koordineeritud meetmete puhul

1. Asjaomased pädevad asutused tagavad vajalike tõendite, andmete ja teabe tulemusliku ja tõhusa kogumise. Asjaomased pädevad asutused tagavad, et uurimisi ja kontrole tehakse samaaegselt ning et ajutisi meetmeid rakendatakse samaaegselt.

2. Asjaomased pädevad asutused võivad kasutada III peatüki kohast vastastikuse abi mehhanismi eelkõige tõendite ja teabe kogumiseks muudelt liikmesriikidelt kui koordineeritud meetmest mõjutatud liikmesriigid või eesmärgiga tagada, et asjaomane kaupleja ei hiili jõustamismeetmetest kõrvale.

3. Vajaduse korral võivad asjaomased pädevad asutused koondada uurimise tulemuse ja laiaulatusliku rikkumise hinnangu lepitavasse ühisesse seisukohta.

4. Vajaduse korral ning piiramata artiklis 41 sätestatud ameti- ja ärisaladuse eeskirjade kohaldamist, võivad asjaomased pädevad asutused otsustada avaldada ühisseisukoha või selle osi oma veebisaitidel ja komisjoni veebisaidil ning paluda teiste asjaomaste poolte seisukohti.

Artikkel 18

Jõustamismenetlused koordineeritud meetmete puhul

1. Asjaomased pädevad asutused võivad paluda, et rikkumise eest vastutav kaupleja teeks ettepanekuid rikkumise lõpetamise kohustuse võtmiseks ja vajaduse korral hüvitise maksmiseks või muude meetmete mõtmiseks, mis edendavad kahju saanud tarbijatele kahju hüvitamist. Samuti võib kaupleja omal algatusel teha rikkumise lõpetamise kohustuse võtmise ja tarbijatele kahju hüvitamise ettepanekuid.

2. Kui kaupleja teeb kohustuste võtmise ettepaneku, võivad asjaomased pädevad asutused asjakohasel juhul avaldada kavandatavad kohustused oma veebisaitidel või vajaduse korral komisjoni veebisaidil, et paluda teiste asjaga seotud isikute seisukohti ning veenduda selles, kas kohustused on rikkumise lõpetamiseks ja tarbijatele kahju hüvitamiseks piisavad.

3. Asjaomased pädevad asutused võivad määrata ühe pädeva asutuse võtma teiste pädevate asutuste nimel laiaulatusliku rikkumise lõpetamiseks või keelustamiseks jõustamismeetmeid, et tagada tarbijatele kahju hüvitamine või trahvide määramine. Jõustamismeetmete võtmisel

pädeva asutuse määramisel võtavad pädevad asutused arvesse asjaomase kaupleja asukohta. Kui teised asjaomased pädevad asutused määrasid pädeva asutuse määrati võtma jõustamismeetmeid, on ta pädev tegutsema kõigi selliste liikmesriikide tarbijate nimel nii, nagu need oleksid tema enda riigi tarbijad.

4. Pädevad asutused võivad otsustada jõustamismeetmeid võtta samaaegselt kõigis või osas laiaulatuslikust rikkumisest mõjutatud liikmesriikides. Sellisel juhul tagavad pädevad asutused, et need jõustamismeetmed algatatakse kõigis asjaomastes liikmesriikides samaaegselt.

5. Määratud organitele lõigete 1 kuni 4 kohaselt jõustamismeetmete võtmiseks korralduse andmine on võimalik ainult juhul, kui asjaomased pädevad asutused annavad sellise korralduse andmiseks nõusoleku ning kui see korraldus ei too kaasa sellise teabe avalikustamist, mille suhtes kohaldatakse artiklis 41 sätestatud ameti- ja ärisaladuse eeskirju.

Artikkel 19

Koordineeritud meetmete lõpetamine

Koordineeriv asutus teatab komisjonile ja teiste asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele viivitamata, kui laiaulatuslik rikkumine on lõppenud või keelustatud.

Artikkel 20

Rakendamisolulitused

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse laiaulatuslike rikkumiste puhul võetavate ühismeetmete üksikasjalik kord, eelkõige pädevate asutuste ja komisjoni vaheliste teatiste ja teiste teabevahetuste standardvormid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

II JAGU

LIIDU MÕÕTMEGA LAIAULATUSLIK RIKKUMINE

Artikkel 21

Ühismeetmed liidu mõõtmega laiaulatuslike rikkumiste puhul

1. Põhjendatud kahtluse korral, et laiaulatuslik rikkumine on kahjustanud, kahjustab või võib kahjustada tarbijaid vähemalt kolmes neljandikus liikmesriikidest, mis kokku moodustavad vähemalt kolm neljandikku liidu elanikkonnast („liidu mõõtmega laiaulatuslik rikkumine“), algatab komisjon ühismeetme. Sel otstarbel võib komisjon pädevatelt asutustelt taotleda vajalikku teavet või vajalikke dokumente.

2. Ühismeetme algatamise otsusest teatatakse ühismeetmest mõjutatud liikmesriikide ühtsetele kontaktbüroodele.

3. Pädev asutus võib keelduda ühismeetmes osalemisest ühel järgmistest põhjustest:

- (a) selles liikmesriigis on sama rikkumise ja sama kaupleja suhtes juba kohtumenetlus algatatud;
- (b) selles liikmesriigis on sama rikkumise ja sama kaupleja suhtes juba lõplik kohtuotsus või lõplik haldusotsus tehtud.

4. Kui pädev asutus otsustab lõike 2 kohase ühismeetme algatamise teate saamisel ühismeetmes mitte osaleda, teatab ta oma otsusest viivitamata komisjonile ja teistele asjaomastele pädevatele asutustele, nimetab lõike 3 kohaselt selle põhjused ning esitab vajalikud alusdokumendid.

5. Ühismeedet koordineerib komisjon.

Artikkel 22

Uurimismeetmed

1. Asjaomased pädevad asutused teevad komisjoni koordineerimisel samaaegseid uurimisi, et teha kindlaks, kas tegemist on liidu mõõtmega laiaulatusliku rikkumisega.

2. Asjaomased pädevad asutused võivad kasutada III peatüki kohast vastastikuse abi mehhanismi eelkõige tõendite ja teabe kogumiseks muudelt liikmesriikidelt kui ühismeetmest mõjutatud liikmesriigid või eesmärgiga tagada, et asjaomane kaupleja ei hiili jõustamismeetmetest kõrvale.

Artikkel 23

Ühine seisukoht

1. Uurimise tulemus ja liidu mõõtmega laiaulatusliku rikkumise hinnang esitatakse asjaomaste pädevate asutuste vahel kokku lepitud ühises seisukohas.

2. Kui on ebatõenäoline, et rikkumise suhtes vastutava kaupleja võetud kohustuste tulemusel rikkumine lõpeb, võivad pädevad asutused võtta artikli 25 kohaseid jõustamismeetmeid ilma ühist seisukohta kehtestamata ning kutsumata rikkumise eest vastutavat kauplejat kohustuste võtmise ettepanekut tegema.

3. Vajaduse korral ning piiramata artiklis 41 sätestatud ameti- ja ärisaladuse eeskirjade kohaldamist võivad pädevad asutused otsustada avaldada ühisseisukoha või selle osi oma veebisaitidel ja komisjoni veebisaidil ning asjakohasel juhul küsida teiste asjaomaste poolte seisukohti.

Artikkel 24

Kohustused

1. Asjaomased pädevad asutused võivad komisjoni koordineerimisel kutsuda liidu mõõtmega laiaulatusliku rikkumise eest vastutavat kauplejat tegema kohustuste võtmise ettepanekut, et lõpetada rikkumine ja hüvitada rikkumise tulemusel kannatanud tarbijatele kahju. Samuti võib kaupleja omal algatusel teha rikkumise lõpetamise kohustuse võtmise ja tarbijatele kahju hüvitamise ettepanekuid.

2. Kui kaupleja teeb kohustuste võtmise ettepaneku, võivad asjaomased pädevad asutused asjakohasel juhul avaldada kavandatavad kohustused oma veebisaitidel ja komisjoni veebisaidil, et paluda teiste asjaga seotud isikute seisukohti ning veenduda selles, kas kohustused on rikkumise lõpetamiseks ja tarbijatele kahju hüvitamiseks piisavad.

3. Asjaomased pädevad asutused hindavad kavandatud kohustusi ja edastavad selle hinnangu kauplejale ühises seisukohas. Kui kohustused on rikkumise lõpetamiseks piisavad ja tarbijatele kahju hüvitamiseks sobivad, nõustuvad pädevad asutused nendega ja määravad kohustuste rakendamiseks tähtaja.

4. Asjaomased pädevad asutused teevad kohustuste rakendamise järelevalvet. Eelkõige tagavad nad, et asjaomane kaupleja annab komisjonile kohustuste rakendamise edenemisest regulaarselt aru. Asjakohasel juhul võivad pädevad asutused paluda tarbijaorganisatsioonide, teiste mõjutatud osaliste ja ekspertide seisukohti, et veenduda, kas kaupleja astunud sammud on kohustustega kooskõlas.

Artikkel 25

Jõustamismeetmed

1. Asjaomased pädevad asutused lepivad kokku selles, milline pädev asutus (või vajaduse korral millised pädevad asutused) võtavad teiste pädevate asutuste nimel kaupleja suhtes jõustamismeetmeid, kui tegemist on ühega järgmistest juhtudest:

- a) ei ole tõenäoline, et rikkumise eest vastutava kaupleja võetud kohustuste tulemusel rikkumine lõpeb;
- b) kaupleja ei tee kohustuste võtmise ettepanekut;
- c) kaupleja teeb selliste kohustuste võtmise ettepaneku, mis on rikkumise lõpetamiseks ja tarbijatele kahju hüvitamiseks ebapiisavad;
- d) kaupleja ei täida kohustusi lõikes 3 osutatud ajavahemiku jooksul.

2. Kui pädev asutus määrati teiste asjaomaste pädevate asutuste nimel jõustamismeetmeid võtma, on ta pädev tegutsema kõigi liikmesriikide tarbijate nimel nii, nagu need oleksid tema oma riigi tarbijad. Jõustamismeetmete võtmiseks pädeva asutuse määramisel võtavad pädevad asutused arvesse asjaomase kaupleja asukohta.

3. Kui pädevad asutused ei toimi lõike 2 kohaselt, võtavad nad jõustamismeetmeid mitmes või kõigis liidu mõõtmega laiaulatuslikust rikkumisest mõjutatud liikmesriikides samaaegselt. Pädevad asutused tagavad, et need jõustamismeetmed algatatakse kõigis asjaomastes liikmesriikides samaaegselt.

4. Määratud organile käesoleva artikli lõigete 1 kuni 3 kohaselt jõustamismeetmete võtmiseks korralduse andmine on võimalik ainult juhul, kui sellistest meetmetest mõjutatud liikmesriikide pädevad asutused annavad oma nõusoleku ning kui see korraldus ei too kaasa sellise teabe avalikustamist, mille suhtes kohaldatakse artiklis 41 sätestatud ameti- ja ärisaladuse eeskirju.

Artikkel 26

Ühismeetmete lõpetamine liidu mõõtmega laiaulatuslike rikkumiste puhul

1. Komisjon otsustab ühise meetme lõpetada, kui tegemist on ühega järgmistest juhtudest:

- a) kui artikli 21 lõike 1 kohased ühise meetme tingimused ei ole täidetud;
- b) pädevad asutused järeldavad, et liidu mõõtmega laiaulatuslikku rikkumist ei ole toimunud;
- c) asjaomased pädevad asutused järeldavad, et kaupleja võetud kohustuste rakendamise järgselt on rikkumine lõppenud ning vajaduse korral tarbijatele kahju hüvitatud;
- d) asjaomased pädevad asutused järeldavad, et artikli 25 kohaste jõustamismeetmete järgselt on rikkumine lõppenud või keelustatud ning vajaduse korral tarbijatele kahju hüvitatud.

2. Komisjon teatab ühismeetme lõpetamise otsusest asjaomaste liikmesriikide ühtsele kontaktbüroole.

Artikkel 27

Rakendamisolitused

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse liidu mõõtmega laiaulatuslike rikkumiste puhul võetavate ühismeetmete üksikasjalik kord, eelkõige pädevate asutuste ja komisjoni vaheliste teatiste ja teiste teabevahetuste standardvormid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

III JAGU

KÄESOLEVA PEATÜKI KOHASTE KOORDINEERITUD MEETMETE JA ÜHISTE MEETMETE PUHUL KOHALDATAVAD ÜLDSÄTTED

Artikkel 28

Liikmesriikide vaheliste otsuste tegemise kord

Käesolevast peatükist tulenevates küsimustes tegutsevad asjaomased pädevad asutused konsensuse alusel.

Artikkel 29

Koordineerija roll

1. Artikli 16, 21 või 32 kohaselt määratud koordineerija täidab eelkõige järgmisi ülesandeid:

- (a) tagab, et asjaomaseid pädevaid asutusi ja komisjoni teavitatakse nõuetekohaselt ja õigeaegselt jõustamismeetme edenemisest, eeldatavatest järgmistest sammudest ja vastuvõetavatest meetmetest;
- (b) koordineerib uurimisi, kontrolle ja ajutiste meetmete vastuvõtmist, mille suhtes langetavad asjaomased pädevad asutused otsused I ja II jao alusel, jälgib uurimisi, kontrolle ja ajutisi meetmeid ning teisi artikli 8 kohaseid meetmeid;
- (c) koordineerib kõigi vajalike dokumentide koostamist ja jagamist asjaomaste pädevate asutuste ja komisjoni vahel;
- (d) hoiab ühendust kauplejate ja teiste järelevalve-, uurimis- ja jõustamistegevustest mõjutatud osalistega, kui asjaomased pädevad asutused ja komisjon ei ole teisiti kokku leppinud;
- (e) koordineerib asjaomaste pädevate asutuste poolset hindamist, konsultatsioone ja järelevalvet ning teisi asjaomaste kauplejate pakutud kohustuste käsitlemiseks ja rakendamiseks vajalikke samme;
- (f) koordineerib teisi asjaomaste pädevate asutuste võetud jõustamismeetmeid, sealhulgas vajalike korralduste ja otsuste suhtes esitatavaid taotlusi kohtutele, karistuste määramist ning tarbijatele kahju hüvitamist tagavate meetmete vastuvõtmist;
- (g) koordineerib asjaomaste pädevate asutuste poolt III peatüki kohaselt esitatud vastastikuse abi taotlusi.

2. Koordineerija ei vastuta asjaomaste pädevate asutuste tegevuse või tegevusetuse eest artiklis 8 sätestatud volituste kasutamisel.

Artikkel 30

Koostöökohustus ja keelega seotud kord

1. Pädevad asutused koordineerivad I ja II jao kohaseid turujärelevalve tegevusi ning uurimis- ja jõustamismeetmeid laiaulatuslike rikkumiste käsitlemisel. Nad vahetavad kogu vajalikku teavet ja annavad üksteisele ja komisjonile viivitamata mis tahes muud vajalikku abi.
2. Pädevad asutused teevad koordineeritud uurimiste ja jõustamismeetmete rakendamiseks kättesaadavaks piisavalt vahendeid. Pädevad asutused võivad kutsuda komisjoni ametnikke ning komisjoni volitatud muid saatvaid isikuid käesoleva peatüki kohastes koordineeritud uurimistes, jõustamismeetmetes ja teistes meetmetes osalema.
3. Pädevate asutuste ja komisjoni poolt teadetes ja kogu käesoleva peatüki kohaste koordineeritud meetmete, ühiste meetmete ja kooskõlastatud tarbijaturgude uurimistega seotud suhtluses kasutatavad keeled lepatakse kokku asjaomaste pädevate asutuste ja komisjoni vahel.
4. Kui kokkuleppele ei jõuta, on teated ja muu suhtlus teavet saatva liikmesriigi ametlikus keeles. Viimasel juhul tagab iga asjaomane pädev asutus teadete ja teiselt pädevalt asutuselt saadavate muude dokumentide vajaliku tõlkimise.
5. Kui I ja II jao kohased koordineeritud või ühised meetmed seonduvad järgmiste liidu õigusaktide laiaulatusliku rikkumisega, kutsub koordineerija vaatleja rollis osalema Euroopa Pangandusjärelevalve:
 - (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta;
 - (b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/92/EL maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta.

Artikkel 31

Ühine seisukoht ja kauplejate ärakuulamine

1. Artiklites 17 ja 23 osutatud ühine seisukoht edastatakse rikkumise eest vastutavale kauplejale. Rikkumise eest vastutavale kauplejale antakse võimalus avaldada ühise seisukoha osaks olevates küsimustes arvamust.
2. Kauplejal on õigus suhelda selle liikmesriigi ametlikus keeles, milles ta on asutatud või elab. Kaupleja võib sellest õigusest loobuda või nõuda pädevate asutustega suhtlemiseks liidu mõne muu ametliku keele kasutamist.
3. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse kauplejate kaitseõiguse üksikasjalik rakendamine koordineeritud ja ühiste meetmete puhul. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 32

Tarbijaturgude kooskõlastatud uurimised

1. Kui turusuundumused, tarbijate kaebused või muud näitajad viitavad, et võib olla toimunud, toimub või võib toimuda laiaulatuslik rikkumine, võivad asjaomased pädevad asutused otsustada teha tarbijaturgude kooskõlastatud uurimise („lauskontroll“). Sellist kooskõlastatud uurimist koordineerib komisjon.

2. Kooskõlastatud uurimist tehes kasutavad pädevad asutused tõhusalt oma artiklis 8 sätestatud volitusi ja muid neile siseriiklike õigusaktidega antud volitusi.
3. Pädevad asutused võivad lauskontrollidel osalema kutsuda komisjoni ametnikke ja teisi komisjoni volitatud saatvaid isikuid.
4. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse lauskontrollide üksikasjalik kord. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

V PEATÜKK

TARBIJAKAITSE VALDKONNA KOOSTÖÖ JÄRELEVALVE MEHCHANISM

Artikkel 33

Järelevalvemehhanism

1. Komisjon kohaldab rikkumiste ja rikkumiskahtlustega seotud teabe vahetamiseks järelevalvemehhanismi.
2. Järelevalvemehhanism koosneb artikli 34 kohasest hoiatusmehhanismist ning rikkumiste ja kahtlustatavate rikkumiste avastamiseks artikli 36 kohasest muu olulise teabe vahetamisestlt.
3. Järelevalvemehhanismi rakendatakse artiklis 43 osutatud andmebaasi abil.

Artikkel 34

Hoiatusmehhanism

1. Pädev asutus teatab komisjonile ja teistele pädevatele asutustele viivitamata igast põhjendatud kahtlusest tema territooriumil toimuva rikkumise kohta, mis võib mõjutada teiste liikmesriikide tarbijate huvi („hoiusteade“), kasutades artiklis 43 osutatud andmebaasi abil standardvormi.
2. Komisjon teatab artiklis 43 osutatud andmebaasi kaudu viivitamata asjaomastele pädevatele asutustele igast põhjendatud kahtlusest, et liidu territooriumil on toimunud rikkumine („hoiusteade“).
3. Hoiusteates esitab pädev asutus või komisjon kahtlustatava rikkumise kohta eelkõige järgmise teabe:
 - a) tegevuse või tegevusetuse kirjeldus, mis kujutab endast rikkumist;
 - b) rikkumisega seotud toode või teenus;
 - c) liikmesriigid, keda rikkumine mõjutab või võib mõjutada;
 - d) kaupleja, kes rikkumise eest vastutab või keda selles kahtlustatakse;
 - e) võimalike meetmete õiguslik alus, viidates siseriiklikele õigusaktidele ning käesoleva määruse lisas loetletud vastavatele liidu õigusaktide sätetele;
 - f) rikkumise suhtes algatatud kohtumenetluste, jõustamismeetmete või muude meetmete olemus ning nende kuupäevad ja kestus;
 - g) rikkumise suhtes algatatud kohtumenetluste, jõustamismeetmete või muude meetmete staatus;

h) kohtumenetlusi ja muid meetmeid kohaldav pädev asutus;

i) kas tegemist on „teavitava“ või „meetme võtmise“ hoiatusega.

4. „Meetme võtmise“ hoiatuses võib pädev asutus või komisjon paluda teistel pädevatel asutustel ja komisjonil kontrollida, kas sarnased kahtlustatavad rikkumised võivad toimuda ka mõne teise liikmesriigi territooriumil või kas selliste rikkumiste vastu on juba teistes liikmesriikides jõustamismeetmeid võetud.

5. Kahtlustatavate rikkumiste tõhusaks käsitlemiseks võtavad pädevad asutused olenevalt hoiatusteatele antavatest vastustest vajalikud III ja IV peatükis sätestatud meetmed.

6. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse hoiatusmehhanismi üksikasjalik toimimine, sealhulgas eelkõige hoiatusteade standardvormid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 35

Teiste üksuste osalemine hoiatusmehhanismis

1. Artiklis 34 sätestatud hoiatusmehhanismis osalevad määratud organid ja Euroopa tarbijakeskused. Liikmesriigid määravad hoiatusmehhanismis osalema tarbijate organisatsioonid ja ühendused ning muud üksused, näiteks kutseühingud, kellel on asjakohane oskusteave ja õiguspärane huvi tarbijakaitse valdkonnas. Liikmesriigid teatavad kõnealustest üksustest viivitamata komisjonile.

2. Komisjon võib määrata hoiatusmehhanismis osalema liidu tasandil tarbijate ja ettevõtjate huve esindavaid muid üksuseid.

3. Lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud üksustel on õigus asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele ja komisjonile teatada kahtlustatavatest rikkumistest ja anda artikli 34 lõikes 3 sätestatud teavet, kasutades artiklis 43 osutatud andmebaasi pakutavat välisteadete standardvormi („välishoiatus“).

4. Välishoiatused saavad olla ainult „teavitavad“. Pädevad asutused ei ole selliste üksuste esitatud hoiatusteadele ja teabele reageerides kohustatud menetlust algatama ega muid meetmeid võtma. Välishoiatusi esitavad üksused tagavad, et nende esitatav teave on õige, ajakohane ja täpne ning parandavad või kustutavad postitatud teabe vajaduse korral viivitamata. Sel otstarbel on neil enda esitatud teabele juurdepääs, millele rakenduvad artiklites 41 ja 43 osutatud piirangud.

5. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse teiste üksuste määramine ja osalemine hoiatusmehhanismis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 36

Rikkumiste avastamiseks olulise muu teabe vahetamine

1. Artiklis 43 osutatud andmebaasi kaudu teatavad pädevad asutused viivitamata komisjonile ja teistele pädevatele asutustele igast meetmest, mille nad on oma territooriumil võtnud tarbijate huve kaitsvate õigusaktide rikkumistega tegelemisel, kui nad kahtlustavad, et rikkumine võib mõjutada teiste liikmesriikide tarbijate huve, teatades eelkõige järgmistest meetmetest:

- (a) kõik pädeva asutuse või muu asutuse teated, korraldused või muud samalaadsed meetmed seoses rikkumise või kahtlustatava rikkumisega seotud siseriiklike menetluste algatamisega;
- (b) kõik kohtu- või muu kohtuasutuse otsused, kohtumäärused, korraldused või muud samalaadsed meetmed, mis puudutavad rikkumist või kahtlustatavat rikkumist;
- (c) kõik muud andmed ja teiste asutuste või vajaduse korral määratud organite otsused, määrused või aktid, mis võivad seonduda rikkumise või kahtlustatava rikkumisega.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles on sätestatud käesoleva määruse kohaste rikkumiste avastamise seisukohast olulise teabe vahetamise üksikasjalik kord. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

VI PEATÜKK

KOGU LIITU HÕLMAVAD MUUD TEGEVUSED

Artikkel 37

Järelevalvele ja jõustamisele kaasa aitavate muude tegevuste koordineerimine

1. Liikmesriigid teatavad üksteisele ja komisjonile oma tegevustest järgmistes valdkondades:
 - a) oma tarbijakaitse jõustamisega seotud ametnike koolitus, sealhulgas keeleõpe ja koolitusseminaride korraldamine;
 - b) tarbijate kaebuseid puudutavate andmete kogumine, klassifitseerimine ja vahetus;
 - c) pädevate ametnike valdkonnaspetsiifiliste võrgustike arendamine;
 - d) info- ja sidevahendite arendamine;
 - e) tarbijakaitse jõustamisega seotud ametnike standardite, meetodite ja suuniste väljatöötamine;
 - f) ametnike vahetus, hõlmates võimekust viia ellu III ja IV peatüki kohaseid tegevusi.
2. Liikmesriigid koordineerivad lõikes 1 sätestatud tegevusi ja korraldavad neid ühiselt.
3. Komisjon ja liikmesriigid jagavad regulaarselt tarbijate kaebustega seotud teavet ja andmeid. Selleks töötab komisjon koostöös liikmesriikidega välja ühtlustatud metoodika tarbijakaebuste liigitamiseks ja nendest teatamiseks ning haldab seda.
4. Komisjon võib võtta vastu lõigete 1 ja 2 kohase koostööraamistiku väljatöötamiseks vajalikke rakendusakte. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 38

Ametnike vahetamine pädevate asutuste vahel

1. Pädevad asutused võivad koostöö parandamiseks osaleda teiste liikmesriikidega pädevate ametnike vahetamise kavades. Pädevad asutused võtavad vajalikud meetmed, et võimaldada teiste liikmesriikide pädevatel ametnikel pädeva asutuse tegevuses tulemuslikku rolli täita. Sel eesmärgil antakse sellistele ametnikele õigus täita neid vastuvõtva pädeva asutuse poolt neile usaldatud ülesandeid kooskõlas selle liikmesriigi õigusaktidega.

2. Pädeva ametniku tsiviil- ja kriminaalvastutust käsitletakse ametnike vahetuse ajal samaväärselt vastuvõtva pädeva asutuse ametnike vastutusega. Muude liikmesriikide pädevad ametnikud järgivad ametialaseid standardeid ning nende suhtes kohaldatakse asjaomaseid vastuvõtva pädeva asutuse sisekorraeeskirju. Kõnealused eeskirjad tagavad eelkõige üksikisikute kaitse isikuandmete töötlemisel, õiglase menetlemise ning artikli 41 kohaste konfidentsiaalsust ja ameti- ning ärisaladust käsitlevate sätete nõuetekohase järgimise.

Artikkel 39

Tarbijapoliitikaalase teabe vahetamine

1. Liikmesriigid teatavad üksteisele ja komisjonile oma tegevustest tarbijate huve kaitsmisel järgmistes valdkondades:

- a) tarbijate teavitamine ja nõustamine;
- b) tarbijate esindajate tegevuse toetamine;
- c) tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise eest vastutavate organite tegevuse toetamine;
- d) tarbijate õiguskaitse kättesaadavuse toetamine;
- e) tarbijate käitumise, hoiakute ja nende tegevuse väljunditega seotud statistiliste andmete, uurimistulemuste ja muu teabe kogumine.

2. Liikmesriigid võivad komisjoniga koostöös korraldada lõikes 1 nimetatud valdkondades ühist tegevust. Liikmesriigid töötavad komisjoniga koostöös välja ühise raamistiku lõike 1 punktis e osutatud tegevuseks.

3. Komisjon võib võtta vastu lõikes 1 osutatud teabevahetuse raamistiku väljatöötamiseks vajalikke rakendusakte. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 40

Rahvusvaheline koostöö

1. Euroopa Liit teeb tarbijate huvide kaitsmiseks käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades koostööd kolmandate riikide ja pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega. Koostöö korraldust, sealhulgas vastastikuse abi kokkulepete kehtestamist, konfidentsiaalse teabe vahetamist ja töötajate vahetuse programme võib reguleerida liidu ja asjaomaste kolmandate riikide vaheliste lepingutega.

2. Liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitud tarbijate huvide kaitse ja edendamise seotud koostööd ja vastastikust abi käsitlevate kokkulepete suhtes kohaldatakse artiklis 41 sätestatud eeskirjadega samaväärset konfidentsiaalse teabe ja isikuandmete kaitset.

3. Kui pädev asutus saab teavet kolmanda riigi asutuselt, edastab ta selle teiste liikmesriikide asjaomastele pädevatele asutustele, kui seda on lubatud teha vastavalt kolmanda riigiga sõlmitud kahepoolsetele abistamiskokkulepetele ning seda kooskõlas liidu õigusaktidega, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel.

4. Pädev asutus võib käesoleva määruse alusel edastatud teabe edastada ka kolmanda riigi asutusele kolmanda riigiga sõlmitud kahepoolse abistamiskokkuleppe alusel tingimusel, et selleks on saadud luba algselt teabe edastanud pädevalt asutuselt, ning seda kooskõlas liidu õigusaktidega, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel.

VII PEATÜKK

AMETISALADUS JA MUUD KORRALDUSED

Artikkel 41

Teabe kasutamine ning ameti- ja ärisaladus

1. Artikli 8 kohaselt kogutud teavet, mis edastatakse pädevatele asutustele ja komisjonile, kasutatakse ainult tarbijate huve kaitsvate õigusaktide järgimise tagamiseks.
2. Pädevates asutustes, kohtutes, muudes asutustes ja komisjonis töötavatele isikutele igasugusel kujul edastatud teave, sealhulgas komisjonile edastatud ja artiklis 43 osutatud andmebaasis salvestatud teave on konfidentsiaalne ja hõlmatud ametisaladuse kohustustega, kui selle avalikustamine kahjustaks
 - (a) eraelu puutumatuse ja isikupuutumatuse kaitset, eelkõige kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusaktidega,
 - (b) füüsilise või juriidilise isiku ärihuve, sealhulgas intellektuaalomandit,
 - (c) kohtumenetlusi ja juriidilist nõu või
 - (d) kontrolli või uurimise eesmärki.
3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad pädevad asutused kasutada ja avaldada teavet, mida on vaja, et
 - (a) tõestada liidusiseseid rikkumisi või laiaulatuslike rikkumisi;
 - (b) saavutada liidusiseste rikkumiste või laiaulatuslike rikkumiste lõpetamine või keelustamine.

Artikkel 42

Tõendite ja uurimistulemuste kasutamine

1. Pädevad asutused võivad kasutada tõenditena edastatud teavet, dokumente, järeldusi, avaldusi, tõestatud koopiaid või andmeid olenemata nende vormist või nende hoidmiseks kasutatavast andmekandjast.
2. Ühe liikmesriigi pädevas asutuses kooskõlas artikliga 8 loodud tõendeid, dokumente, teavet, selgitusi ja uurimistulemusi võivad teiste liikmesriikide pädevad asutused kasutada käesolevat määrust kohaldades algatatud menetlustes ilma täiendavate ametlike nõueteta.

Artikkel 43

Rikkumiste andmebaas ja teabevahetussüsteem

1. Komisjon loob elektroonilise andmebaasi, milles säilitatakse ja töödeldakse III peatüki kohaste vastastikuse abi taotluste, IV peatüki kohaste meetmete ning V peatüki kohase järelevalvemehhanismi tõenditena saadud teavet, ning haldab seda. Andmebaasile saavad konsultatsioonideks juurdepääsu pädevad asutused ja komisjon.
2. Teiste asutuste, üksuste ja määratud organite edastatud teavet salvestatakse ja töödeldakse elektroonilises andmebaasis, kuid neil asutustel, üksustel ja määratud organitel ei ole andmebaasile juurdepääsu.

3. Rikkumise kohta salvestatud teave kustutatakse viie aasta möödumisel rikkumise lõppemisest. Viieaastane periood algab kuupäevast, mil:

- (a) vastuvõttev asutus teatab komisjonile artikli 12 lõike 3 kohaselt, et liidusisene rikkumine on lõppenud;
- (b) koordineeriv asutus teatab komisjonile artikli 19 kohaselt, et laiaulatuslik rikkumine on lõppenud või on keelustatud;
- (c) komisjon otsustab artikli 26 kohaselt, et liidu mõõtmega laiaulatuslikku rikkumist puudutav ühine meede on lõpetatud, kuid kauplejate kohustused salvestatakse 10 aastaks, et tagada tarbijate huve kaitsvate õigusaktide järgimine;
- (d) kõigil muudel juhtudel teave sisestati andmebaasi.

4. Komisjon võtab vastu andmebaasi rakendamiseks vajalikud rakendusaktid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 44

Kulude hüvitamisest loobumine

Liikmesriigid loobuvad kõigist käesoleva määruse kohaldamisega seotud kulude hüvitamise nõuetest. Taotluse esitanud asutuse liikmesriik vastutab siiski taotluse saanud asutuse liikmesriigi ees nende kulude ja kahjude eest, mis on tekkinud meetmete tõttu, mis on kohtus tagasi lükatud ja rikkumise suhtes alusetuks tunnistatud.

Artikkel 45

Siseriiklikud jõustamiskavad ja prioriseerimine

1. Iga kahe aasta järel alates xx/xx/20xx [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] esitab iga liikmesriik komisjonile kaheaastase jõustamiskava, kasutades komisjoni loodud spetsiaalset veebipõhist standardvormi. Jõustamiskavad sisaldavad eelkõige järgmist:

- (a) teave turusuundumuste kohta, mis võivad mõjutada tarbijate huve nende liikmesriigis, tuues sel moel esile probleemid, mis võivad esineda teistes liikmesriikides;
- (b) asjakohasel juhul kokkuvõtte eelmise kaheaastase jõustamiskava rakendamisest, mis hõlmab ülevaadet käesoleva määruse kohastest meetmetest, saadud tarbijakaebustest ja muudest kaebustest, järelevalve- ja jõustamismeetmetest ning olulistest kohtumeetmetest, kohtuotsustest ja muudest korraldustest või meetmetest, ning vajadusel põhjused, miks varasem kaheaastane kava jäi täielikult rakendamata;
- (c) teave pädevate asutuste korralduse, volituste ja ülesannete ning neis kavandatavate muudatuste kohta;
- (d) tarbijate huve kaitsvate õigusaktide jõustamise prioriteetvaldkonnad liikmesriigis järgmise kahe aasta jooksul;
- (e) soovitatavad prioriteetvaldkonnad tarbijate huve kaitstavate õigusaktide jõustamisel kogu liidus;
- (f) kõnealuseks kaheks aastaks liikmesriigis tarbijate huve kaitsvate õigusaktide jõustamiseks kasutatavate ja planeeritud ressursside ülevaade;
- (g) teave järgmisel kahel aastal käesoleva määruse rakendamiseks planeeritud ressursside kohta.

2. Turutingimuste olulise muutumise puhul eelmise jõustamiskava esitamisele järgnenud kahe aasta jooksul võivad liikmesriigid esitada muudetud jõustamiskava.

Artikkel 46

Siseriiklike jõustamiskavade järelevalve ja rakendamine

1. Komisjon jälgib siseriiklike jõustamiskavade rakendamist. Komisjon võib anda siseriiklike jõustamiskavade rakendamise teemal nõu, kehtestada käesoleva määruse rakendamiseks vajalike ressurssidega seotud sihttasemeid ning edendada parimaid tavaid.

2. Komisjon võtab vastu veebipõhiste standardvormide ning artiklis 45 osutatud siseriiklike jõustamiskavade üksikasjalike omaduste väljatöötamiseks vajalikud rakendusaktid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 47

Liidusiseste ja laiaulatuslike rikkumiste eest karistuste määramise põhimõtted

1. Liidusiseste rikkumiste ja laiaulatuslike rikkumistega seoses karistusi määrates võtavad pädevad asutused arvesse muuhulgas

- (a) rikkumise territoriaalset ulatust;
- (b) teiste liikmesriikide tarbijatele põhjustatud kogukahju või tõenäolist kahju;
- (c) rikkumise kordamist samas liikmesriigis või liidus.

2. Komisjon võib anda välja soovitusi liidusiseste rikkumiste või laiaulatuslike rikkumiste eest määratavate karistuste kohta ning nende koordineerimise kohta kooskõlas IV peatükiga.

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 48

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 49

Teated

Liikmesriigid edastavad komisjonile viivitamata käesoleva määrusega reguleeritavates küsimustes nende poolt vastuvõetavate siseriiklike õigusnormide või sõlmitavate lepingute tekstid, välja arvatud üksikjuhtumeid puudutavate õigusnormide ja lepingute tekstid.

Artikkel 50

Hindamine

Komisjon esitab [xx/xx/20xx, mitte hiljem kui seitse aastat alates selle jõustumisest] Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta.

Kõnealune aruanne sisaldab määruse kohaldamise hindamist, sealhulgas hinnangut käesoleva määruse kohaseid tarbijate huve kaitsvate õigusaktide jõustamise tulemuslikkuse kohta ning muuhulgas selle uurimist, kuidas on tarbijate huve kaitsvate õigusaktide järgimine kauplejate poolt peamistel piiriülese kaubandusega seotud tarbijaturgudel arenenud.

Artikkel 51

Määruse (EL) nr 2006/2004 lisa muudatused

Määruse (EÜ) nr 2006/2004 lisasse lisatakse järgmised punktid:

„18. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

19. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul: artikkel 20 (ELT L 376, 27.12. 2006, lk 36).

20. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 315, 3.12. 2007, lk 14).

21. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul (ELT L 204, 26.7.2006, lk 1).

22. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta: artiklid 22, 23 ja 24 (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3).

23. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta: Artiklid 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, peatükk 10 ning I ja II lisa (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).

24. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/92/EL maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta, artiklid 4–18 ja artikli 20 lõige 2 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 214)“

Artikkel 52

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 2006/2004 tunnistatakse kehtetuks alates [käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast].

Artikkel 53

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates [ühe aasta möödumisest selle jõustumisest].
Artiklit 51 kohaldatakse siiski alates käesoleva määruse jõustumisest.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
president

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus)

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile⁷²

Jaotis 33 – Õigus- ja tarbijaküsimused – peatükk 33 04: Tarbijakaitseprogramm

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁷³**

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uue tegevuse suhtes ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Digitaalse ühtse turu strateegia

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusvaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

Erieesmärk nr

Töötada välja kaasaegsemad, tõhusamad ja tulemuslikumad jõustamisalase koostöö mehhanismid tarbijakaitse valdkonnas ning aidata kaasa digitaalse ühtse turu väljakujundamisele.

⁷²

ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

⁷³

Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Tarbijate puhul: Tänu tugevdatud vahenditele ja menetlustele suudab TKK määrus ELis toimuvatest laiaulatuslikest rikkumistest tulenevat kollektiivset tarbijatele avalduvat kahju tulemuslikumalt käsitleda.

Ettevõtjate puhul: Ettepanek ei too ettevõtlussektori jaoks kaasa õiguslikke kohustusi. Jaemüügiturgude õiguskeskonna parandamine aitab ettevõtjatel, sealhulgas VKEdel, ära hoida õiguslike eksperditeadmistega seotud kulusid piiriülesel kauplemisel. Nad saavad olla kindlad, et sama ELi tarbijaõigust rakendatakse ühetaoliselt ka teistes riikides, kus nad soovivad kaubelda. Ühtsem piiriülene jõustamine aitaks parandada konkurentsivõimet, suurendada õiguskulekate kauplejate arvu, ausat konkurentsi ja võrdseid võimalusi ühtsel turul.

Jõustamisasutuste puhul: Ettepanek täpsustab õigusraamistikku, mille alusel ametiasutused piiriüleses kontekstis koostööd teevad. Komisjon toetab optimaalselt liikmesriikide rikkumiste vastaseid jõupingutusi jõustamismeetmete võtmisel, millel on oluline Euroopa mõõde, ja hoiab seeläbi ära tarbetud paralleelsed menetlused. Ametiasutused hoiavad kulusid kokku tänu võimalusele taaskasutada tõendeid, hoida ära dubleerimine ja tagada jõustamismeetmete maksimaalne sidusus. Üks koordineeritud meede asendaks 28 riiklikku meetet, mille tulemusel saavutatakse netokokkuhoid alates umbes 44 %-st (eduka koordineeritud meetme puhul) kuni 76 %-ni (ebaõnnestunud meetme puhul).

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

- Mittejärgimise sagedus
- TKK vastastikuse abi taotluste arv, mille puhul kehtestatud siduvatest tähtaegadest ei peetud kinni
- TKK koordineeritud ja ühiste meetmete arv
- Sidusrühmade, sh komisjoni saadetud „teavitavate“ hoiatusteadete arv
- siseriiklike jõustamiskavade täpsustamine iga kahe aasta järel
- TKK jõustamisele eraldatud ressursside võrdlusuuringu täpsustamine

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Komisjon on ELis majanduskasvu säilitamiseks seadnud digitaalse ühtse turu väljakujundamise üheks oma põhiprioriteediks ning nimetanud eriti oma digitaalse ühtse turu strateegias⁷⁴, kui oluline on parandada tarbijate ja ettevõtjate juurdepääsu veebis pakutavatele kaupadele ja teenustele. TKK määruse muutmise teel lubab komisjon tagada tarbijakaitsenormide kiirema, paindlikuma ja järjepidevama täitmise veebis tehtud ja digitaalsete ostude puhul, muuhulgas „muuta täitevasutuste volitused

⁷⁴ Komisjoni teatis „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia”, COM (2015) 192 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&qid=1437125303536&from=ET>

selgemaks ja arendada neid ning parandada nende turuseire ja hoiatusmehhanismide koordineerimist, et rikkumisi kiiremini avastada“.

1.5.2. *Euroopa Liidu osaluse lisandväärtus*

Kõik käesolevas ettepanekus sisalduvad meetmed seonduvad piiriüleste olukordade või mitmes liikmesriigis toimuvate laiaulatuslike rikkumistega. Liidu tarbijaõigusaktide piiriüleseid aspekte ei ole võimalik liikmesriikide üksikmeetmete võtmise abil piisaval määral saavutada. Liikmesriigid üksi ei suuda tagada tõhusat koostööd ja enda jõustamistevõime koostöölastamist. Seetõttu on eriti neis küsimustes, millel on kogu liitu hõlmav mõju, Euroopa Komisjonil parimad võimalused koordineerija rolli võtmiseks, pidades silmas probleemi mahtu ja ulatust, vajadust koordineerida paljusid asutusi ning tagada tarbijate ja kauplejate jaoks järjepidevad tulemused. Selles mõttes oleks meetme rakendamisel liidu tasandil kõigi asjaomaste osapoolte jaoks ilmseid eeliseid (võrreldes liikmesriikide üksikmeetmetega) tulemuslikkuse ja tõhususe parandamise poolest.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

2012. aastal tellis komisjon TKK määruse hinnangu⁷⁵, milles järelitati, et TKK määrus oli pädevatele asutustele, tarbijatele ja kauplejatele kasulik ning kinnitas selle eesmärkide vajalikkust ja asjakohasust. Samuti osutati selles, et eesmärgid ei olnud täielikult saavutatud ning et määruse potentsiaal ei olnud täielikult ära kasutatud. Hindamisaruandes kirjeldati senise TKK õigusraamistiku piiranguid, mille seas on praktilisi ja õiguslikke takistusi pädevate asutuste vahelisele tõhusale koostööle, mis õõnestavad määruse tõhusust ja tulemuslikkust (näiteks jõustamisasutuste ebapiisavad miinimumvõimused; turuteabe ebapiisav jagamine; piiratud mehhanismid laiaulatuslike rikkumiste käsitlemiseks).

1.5.4. *Koostöö ja võimalik koostoime muude asjakohaste meetmetega*

Ettepanek on üks Euroopa Komisjoni digitaalse ühtse turu strateegia algatustest. Ettepanek on täielikult kooskõlas ja ühilduv ELi olemasoleva poliitikaga, sealhulgas transpordisektori omaga. See täiendab TKK määruse lisas nimetatud sektoraalsete vahendite alusel kasutatavat koostöö korda (asutustevaheline teabevahetus).

⁷⁵

Tarbijakaitsealase koostöö määruse välishindamine, tarbijapoliitika hindamise konsortsiumi lõpparuanne, 17. detsember 2012:
http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ **Piiramatu kestusega** ettepanek/algatus

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid⁷⁶

☒ **Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

- ☒ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☒ rakendusametite kaudu

☒ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

☐ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on usaldatud

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende esindajatele (täpsustada);
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale (EIP) ja Euroopa Investeeringufondile (EIF);
- ☐ finantsmääruse artiklites 208 ja 209 nimetatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud ELi lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.*

Märkused

Kavandatud määruse rakendamine tuleks tagada komisjonipoolse tsentraliseeritud otsese eelarve täitmise teel. Kavandatud määruse haldamise täiendamiseks võib võtta meetmeid koostöös Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusametiga, millele võib nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määruse nr 58/2003⁷⁷ kohaselt usaldada ühenduse programmide juhtimisega seotud teatavaid ülesandeid. Komisjon on usaldanud Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusametile 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammi⁷⁸, mis on jõustamisalase koostöö valdkonna riigihangete ja toetuste õiguslik alus, eelarve täitmise ülesanded.

⁷⁶ Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

⁷⁷ ELT L 11, 16.1.2003, lk 1.

⁷⁸ ELT L 84, 20.3.2014, lk 42.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Uue määruse rakendamisega seotud küsimuste arutamise regulaarne platvorm on uue määruse kohane TKK komitee.

Ettepaneku kohaselt peaks komisjon hindama uue määruse tulemuslikkust ning esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hiljemalt seitsme aasta jooksul määruse kohaldamisest.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Välja selgitatud ohud

Välja selgitatud ohte ei ole.

2.2.2. Teave loodud sisekontrollisüsteemi kohta

Ei kohaldata.

2.2.3. Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos

Ei kohaldata.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Määruse nr 254/2014 (mis käsitleb mitmeaastast tarbijakaitseprogrammi aastateks 2014–2020) artiklis 14 on sätestatud liidu finantshuvide kaitse tagamise meetmed: näiteks tarbijakaitseprogrammi rakendamisest tulenevates otsustes, kokkulepetes ja lepingutes antakse komisjonile, sealhulgas OLAFile ja kontrollikojale, sõnaselgelt pädevus teha auditeid, kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi. Lisaks kontrollitakse toetuste andmise menetluse / hankemenetluse hindamisetapis toetuse taotlejaid ja pakkujaid avaldatud menetlusest kõrvalejätmise kriteeriumide alusel, lähtudes deklaratsioonidest ja varajase hoiatamise süsteemist. Samuti koolitatakse kõiki lepingute haldamisega tegelevaid töötajaid, samuti audiitoreid ja kontrollijaid, kes kontrollivad toetusesaajate deklaratsioone kohapeal, korrapäraselt pettuse ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Number Peatükk 33 04 Rubriik: Tarbijakaitseprogramm	Liigendatud/liigendamata 79	EFTA riigid 80	Kandidaatriigid 81	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
Nr 3 Julgeolek ja kodakondsus	33 04 01 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogramm	Liigendatud	JAH	EI	EI	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse: **Uute eelarveridade loomist ei taotleta.**

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
		Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses

⁷⁹ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

⁸⁰ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁸¹ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

[Selle punkti täitmisel tuleb kasutada [haldusalaste eelarveandmete tabelit](#) (käesoleva finantssegituse lisas esitatud teine dokument) ja laadida see üles DECIDE võrku talitustevahelise konsulteerimise eesmärgil.]

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	3	Julgeolek ja kodakondsus
---	---	--------------------------

Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat			Aasta N ⁸² 2018	Aasta N+1 2019	Aasta N+2 2020		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
Eelarverida nr 33 04 01	Kohustused	1)	0	0	0					0
	Maksed	2)	0	0	0					0
Eelarverida nr	Kohustused	1a)								
	Maksed	2a)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁸³										
Eelarverida nr 33 01 04 03		3)								
Õigus- ja tarbijaküsimuste	Kohustused	=1+1 a +3	0	0	0					0

⁸² Aasta N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

⁸³ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

peadirektoraadi assigneeringud KOKKU Uusi assigneeringuid ei ole vaja, kuna TKK tegevuste toetamine on juba kavandatud 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammis	Maksed	=2+2a +3	0	0	0						0
---	--------	-------------	---	---	---	--	--	--	--	--	----------

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kohustused	4)								
	Maksed	5)								
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 3 assigneeringud kokku	Kohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kohustused	4)								
	Maksed	5)								
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	„Halduskulud”
---	----------	---------------

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N 2018	Aasta N+1 2019	Aasta N+2 2020			Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)	KOKKU
Peadirektoraat: ÕIGUS- JA TARBIJAKÜSIMUSED								
• Personalikulud		0,268	0,268	0,268				0,804
• Muud halduskulud								
Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat KOKKU Uusi assigneeringuid ei ole vaja, kuna töö tehakse olemasolevate ülesannete ümberkorraldamise teel	Assigneeringud	0,268	0,268	0,268				0,804

Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi RUBRIIGI 5 assigneeringud kokku	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,268	0,268	0,268				0,804
---	--	-------	-------	-------	--	--	--	--------------

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N ⁸⁴ 2018	Aasta N+1 2019	Aasta N+2 2020			Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)	KOKKU
--	--	----------------------------------	----------------------	----------------------	--	--	--	--------------

84

Aasta N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kohustused								
	Maksed								

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- X Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid			Aastan		Aastan+1		Aastan+2		Aastan+3		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	Liik ⁸⁵	Kesk mine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv kokku	Kulud kokku
↓																		
ERIEESMÄRK nr 1 ⁸⁶ ...																		
- Väljund																		
- Väljund																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KULUD KOKKU																		

⁸⁵ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁸⁶ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatule. „Erieesmärgid ...”

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Kokkuvõte

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aastan ⁸⁷ 2018	Aastan+1 2019	Aastan+2 2020		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)	Mitmeaastase finantsraamistiku
--	------------------------------	------------------	------------------	--	--	--------------------------------

RUBRIIK 5 KOKKU								
Personalikulud	0,268	0,268	0,268					0,804
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistik URUBRIIK 5 kokku	0,268	0,268	0,268					0,804

Mitmeaastase finantsraamistiku⁸⁸ RUB RIIGIST 5 välja jäävad								
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad KOKKU								

KOKKU	0,268	0,268	0,268					0,804
--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--------------

Personal- ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või ümberpaigutatud assigneeringute raames, täiendades neid vajaduse korral täiendavate assigneeringutega, mida võidakse anda haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus eelarvepiirangutega arvestades.

⁸⁷ Aasta N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

⁸⁸ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina (TTE)

	Aasta N 2018	Aast a ^N +1 2019	Aasta N+2 2020		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
33 04 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	2 TTEd	2 TTEd	2 TTEd		Alaline, ent need ressursid võetakse õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi olemasolevate ametikohtade hulgast
XX 01 01 02 (delegatsioonides)					
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)					
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)					
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud: TTE) ⁸⁹					
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud)					
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)					
XX 01 04 aa ⁹⁰	- peakorteris				
	- delegatsioonides				
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)					
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muud eelarvaread (täpsustage)					
KOKKU					

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse haldavale peadirektoraadile juba jaotatud ja/või peadirektoraadis ümberpaigutatud vahenditest, vajaduse korral koos lisaeraldistega, mis võidakse meedet juhtivale peadirektoraadile anda iga-aastase vahendite eraldamise protseduuri raames, võttes arvesse eelarvepiiranguid.

Nõutavate vahendite puhul ei ole näidatud rakendusameti ülesannete täitmiseks kasutatavaid vahendeid. Ettepanekuga ei kaasne rakendusameti juba kasutatavate vahendite mahu suurendamist.

Täidetavate ülesannete kirjeldus:

⁸⁹ AC – lepingulised töötajad; AL – kohalikud töötajad; END – riikide lähetatud eksperdid; INT – renditud tööjõud; JED – noored eksperdid delegatsioonides.

⁹⁰ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

Ametnikud ja ajutine personal	Administraatorid: • Tagavad ELi poliitikate nõuetekohase rakendamise ja kohaldamise ELi tarbijakaitseõigusaktide jõustamise valdkonnas, teevad selle järelevalvet ja annavad selle kohta aru. • Jälgivad jõustamise valdkonna poliitika suundi ja teabevahetust liikmesriikide vahel. • Osalevad ja esindavad komisjoni komitee koosolekutel. • Teevad kindlaks TTK raames käivitataavaid algatusi, valmistavad neid ette ja osalevad neis ning rakendavad seonduvaid järelmeetmeid eelkõige selleks, et tagada siseriiklike jõustamisasutuste jõustamismeetmete koordineerimine. Assistendid: • Tagavad haldustoetuse komiteemenetluse komitee tegevuses. • Täidavad mitmesuguseid ülesandeid seoses jõustamisalase koostöö valdkonna sise- ja väliskontaktisikute ja sidusrühmadega suhtlemisega. • Tagavad haldustoetuse TTK koostööd toetava IT-vahendi kasutamisel. • Osutavad abi pakkumismenetluste algatamise, haldamise ja jälgimisega ning lepingute täitmise kontekstis.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- ☐ Ettepaneku/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja vastavatele summadele.

- ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja vastavatele summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

☒ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.

- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	AastaN	AastaN +1	AastaN +2	AastaN +3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ Omavahenditele
 - ☐ mitmesugustele tuludele

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ¹					
		Aastan	Aastan+1	Aastan+2	Aastan+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)	
Artikkel							

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutamise meetod.

¹ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud, suhkrumaks) korral tuleb näidata netosummad, st brutosumma, milles on lahutatud 25 % kogumiskuludena.